

ଦାଦା ଭଗବାନ କଥୁଡ଼

ଚିତ୍ରା

Oriya

ଏହି ଦୁନିଆରେ ଚିତ୍ରା ବଢିବା, ତାହା ବେଶ୍ ଫୁଲିଶନେଇ(ମୁଖରା) ଅଟେ ।

ଦାଦା ଭଗବାନ କଥିତ

ଚିନ୍ତା

ମୂଳ ଗୁଞ୍ଜରାଟୀ ସଂକଳନ : ଡା. ନୀରଂବର ଅମୀନ
ଅନୁବାଦ : ମହାତ୍ମାଗଣ

ପ୍ରକାଶକ : ଶ୍ରୀ ଅଜିତ୍ ସି. ପଟେଲ

ଦାଦା ଭଗବାନ ଆରାଧନା ଟ୍ରଷ୍ଟ

୫, ମମତା ପାର୍କ ସୋସାଇଟୀ, ନବଗୁଜରାଟ

କଲେଜ ପଛ, ଉସ୍ମାନପୁରା,

ଅହମଦାବାଦ୍-୩୮୦୦୧୪, ଗୁଜୁରାଟ

ଫୋନ୍ : (୦୭୯) ୩୯୮୩୦୧୦୦

© All Rights reserved - Deepakbhai Desai
Trimandir, Simandhar City Ahmedabad-Kalol Highway,
Adalaj, Dist- Gandhinagar-382421, Gujarat, India
*No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever
without written permission from the holder of the copy right.*

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ : ବହି ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୬

ଭାବ ମୂଲ୍ୟ : ‘ପରମ ବିନୟ’ ଏବଂ

‘ମୁଁ କିଛି ମଧ୍ୟ ଜାଣି ନାହିଁ’, ଏହି ଭାବ!

ଦ୍ରବ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ : ୧୦ ଟଙ୍କା

ମୁଦ୍ରକ : ଅକ୍ଷୟ ଓପ୍‌ସେଟ୍

ପାର୍ଶ୍ବନାଥ ଚାନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ, ନୂଆ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ପାଖ,

ଇନ୍‌କମ୍‌ପ୍ୟାଙ୍କ୍, ଅହମଦାବାଦ୍ - ୩୮୦୦୧୪

ଫୋନ୍ : (୦୭୯) ୨୭୫୪୨୯୬୪

ତ୍ରିମନ୍ତ୍ର

ନମୋ ଅରିହତାଣ

ନମୋ ସିଦ୍ଧାଣ

ନମୋ ଆୟରିୟାଣ

ନମୋ ଭବଞ୍ଜାୟାଣ

ନମୋ ଲୋଏ ସବ୍‌ସାହୁଣ

ଏସୋ ପଞ୍ଚ ନମୁକ୍ତାରୋ,

ସବ୍‌ ପାବଞ୍ଜଣାସଣୋ

ମଙ୍ଗଳାଣ ଚ ସବ୍‌ବୈ,

ପଞ୍ଚମ ହବଇ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥୧॥

ଐ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ ॥୨॥

ଐ ନମଃ ଶିବାୟ ॥ ୩ ॥

॥ ଜୟ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ॥

‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ କିଏ ?

ଜୁନ୍ ୧୯୫୮ର ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପାଖାପାଖି ଛଅଟା ସମୟ, ଭିତରେ ଭରି ହୋଇଥିବା ସୁରତ ସହରର ରେଲୱେ ଷ୍ଟେସନ, ପ୍ଲଟଫର୍ମ ନମ୍ବର ୩ର ବେଞ୍ଚ ଉପରେ ବସିଥିବା ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବାଲାଲ ମୁଲ୍ ଜୀଉର ପଟେଲ ରୂପୀ ଦେହନିର୍ମଳରେ ପ୍ରାକୃତିକ ରୂପରେ, ଅକ୍ରମ ରୂପରେ, କେତେ ଜନ୍ମରୁ ବ୍ୟକ୍ତି ହେବାପାଇଁ ଆତ୍ମର ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ପ୍ରକଟ ହେଲେ । ଏବଂ ପ୍ରକୃତି ସର୍ଜିତ କଲା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅଭୂତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଏକ ଘଣ୍ଟାରେ ତାଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱ ଦର୍ଶନ ହେଲା । ‘ମୁଁ କିଏ ? ଭଗବାନ କିଏ ? ଜଗତ କିଏ ଚଳାଇଛି ? କର୍ମ କ’ଣ ? ମୁକ୍ତି କ’ଣ ?’ ଇତ୍ୟାଦି ଜଗତର ସମସ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଶ୍ନର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରହସ୍ୟ ପ୍ରକଟ ହେଲା । ଏହିପରି ପ୍ରକୃତି, ବିଶ୍ୱ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦର୍ଶନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ଏବଂ ତାହାର ମାଧ୍ୟମ ହେଲେ ଶ୍ରୀ ଅମ୍ବାଲାଲ ମୁଲ୍ ଜୀଉର ପଟେଲ, ଯିଏ ଗୁଜରାଟର ଚରୋଡର କ୍ଷେତ୍ରର ଭାଦରଣ ଗାଁର ପାଟୀଦାର, କଂଟ୍ରାକ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟ କରିବାବାଲା, ତଥାପି ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ବାତରାଗ ପୁରୁଷ !

‘ବ୍ୟାପାରରେ ଧର୍ମ ରହିବା ଉଚିତ, ଧର୍ମରେ ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ’, ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସହ ସେ ସାରା ଜୀବନ ବିତାଇଲେ । ଜୀବନରେ କେବେ ମଧ୍ୟ କାହାରିଠାରୁ ପଇସା ନେଇ ନାହାନ୍ତି, ବରଂ ନିଜ ରୋଜଗାରରୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଯାତ୍ରା କରାଉଥିଲେ ।

ତାଙ୍କୁ ଯେପରି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା, ସେହିପରି କେବଳ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟାରେ ଅନ୍ୟ ମୁମୁକ୍ଷୁମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନର ପ୍ରାପ୍ତି କରାଉଥିଲେ, ତାଙ୍କର ଅଭୂତ ସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିବା ଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା । ତାହାକୁ ଅକ୍ରମ ମାର୍ଗ କହିଲେ । ଅକ୍ରମ, ଅର୍ଥାତ୍ ବିନା କ୍ରମରେ ଏବଂ କ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ସିଦ୍ଧି ପରେ ସିଦ୍ଧି, କ୍ରମାନୁସାରେ ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବା । ଅକ୍ରମ ଅର୍ଥାତ୍ ଲିପ୍ତ ମାର୍ଗ, ସର୍ବ କର୍ ।

ସେ ନିଜେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ କିଏ ?’ର ରହସ୍ୟ ଜଣାଇବାକୁ ଯାଇ କହୁଥିଲେ ଯେ, “ଏ ଯିଏ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଯାଉନାହିଁ ସେ ଦାଦା ଭଗବାନ ନୁହଁନ୍ତି, ସେ ତ ‘ଏ.ଏମ୍. ପଟେଲ୍’ ଅଟେ । ମୁଁ ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଅଟେ ଏବଂ ଭିତରେ ଯିଏ ପ୍ରକଟ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ଅଟନ୍ତି । ଦାଦା ଭଗବାନ ତ’ ଚଉଦ ଲୋକର ନାଥ ଅଟନ୍ତି । ସେ ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ଭିତରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ରୂପରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ‘ଏଠାରେ’ ମୋ ଭିତରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପରେ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦାଦା ଭଗବାନଙ୍କୁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ନମସ୍କାର କରେ ।”

ନିବେଦନ

ଆତ୍ମବିଜ୍ଞାନୀ ଶ୍ରୀ ଅୟାଲାଲ ମୂଲଜୀଭାଇ ପଟେଲ, ଯାହାଙ୍କୁ ଲୋକେ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ’ ନାମରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ତଥା ବ୍ୟବହାର ଜ୍ଞାନ ସମସ୍ୟା ଯେଉଁ ବାଣୀ ବାହାରିଛି, ସେସବୁକୁ ରେକର୍ଡ କରି, ସଙ୍କଳନ ତଥା ସମ୍ପାଦନ କରି ପୁସ୍ତକ ରୂପରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅନୁବାଦରେ ଏହା ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ରଖାଯାଇଛି ଯେ, ପାଠକଙ୍କୁ ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କର ହିଁ ବାଣୀ ଶୁଣାଯାଉଛି, ଏପରି ଅନୁଭବ ହେଉ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ବୋଧ ହୁଏ କିଛି ଜାଗାରେ ଅନୁବାଦର ବାକ୍ୟ ରଚନା ଓଡ଼ିଆ ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁସାରେ ତୃତୀୟ ଲାଗିପାରେ, କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଭାବନାକୁ ବୁଝି ପଞ୍ଜାୟିବ ତେବେ ଅଧିକ ଲାଭକାରୀ ହେବ ।

ଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ବାଣୀକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ଅନୁବାଦ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତୁତ ପୁସ୍ତକରେ ଅନେକ ଜାଗାରେ ବନ୍ଧନୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ବା ବାକ୍ୟ ପରମପୂଜ୍ୟ ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୁହାଯାଇଥିବା ବାକ୍ୟକୁ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟତାପୂର୍ବକ ବୁଝାଇବା ହେତୁ ଲେଖାଯାଇଛି । ଯେବେ କି କିଛି ଜାଗାରେ ଈରାଜୀ ଶବ୍ଦକୁ ଓଡ଼ିଆ ଅର୍ଥରୂପରେ ରଖାଯାଇଛି । ଦାଦାଶ୍ରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ବାହାରିଥିବା କିଛି ଗୁଜରାଟୀ ଶବ୍ଦ ଯେମିତିକି ସେମିତି ରଖାଯାଇଛି, କାରଣ ସେ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଆରେ ଏପରି କିଛି ଶବ୍ଦ ନାହିଁ, ଯାହା ତାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅର୍ଥ ଦେଇପାରିବ ।

ଅନୁବାଦଜନିତ ତୃଟି ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥୀ ଅଟୁ ।

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ଚିନ୍ତା କାହାକୁ ହେଉନଥିବ ? ଯେଉଁମାନେ ସଂସାରରୁ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରକ୍ତ ହୋଇସାରିଲେଣି, ସେମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଚିନ୍ତା କ'ଣପାଇଁ ହୁଏ ? ଚିନ୍ତାର ପରିଣାମ କ'ଣ ? ଏବଂ ଚିନ୍ତା ରହିତ କିପରି ହୋଇପାରିବା, ତାହାର ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ବନ୍ଧ ପରମପୂଜ୍ୟ ଦାଦାଶ୍ରୀ ବଚାଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକଟ ଅଗ୍ନି ! ନିରନ୍ତର ଜଳାଇ ଚାଲିଥାଏ । ରାତିରେ ଶୋଇବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦିଏ ନାହିଁ । ଭୋକ-ଶୋଷ ଖତମ୍ କରିଦିଏ ଏବଂ କେତେ ସାରା ରୋଗକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦିଏ । ଏତିକି ନୁହେଁ, ପୁଣି ପରଜନ୍ମ ପାଇଁ ପଶୁଗତି ବାନ୍ଧି ଦିଏ ! ଏହି ଜନ୍ମ ଏବଂ ପରଜନ୍ମ ଉଭୟ ବିଗାଡ଼ି ଦିଏ ।

ଚିନ୍ତା ତ' ଅହଂକାର ଅଟେ । କେଉଁ ଆଧାରରେ ଏସବୁ ଚାଲୁଅଛି, ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ନ ବୁଝିବା ଦ୍ଵାରା ସବୁକିଛି ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇ, କର୍ତ୍ତା ହୋଇଯାଏ ଆଉ ଭୋଗେ । ଭୋଗଦତ୍ତ (ସୁଖ-ଦୁଃଖର ପ୍ରଭାବ) କେବଳ ଅହଂକାରକୁ ହୁଏ । କର୍ତ୍ତା-ଭୋକ୍ତାପଣ କେବଳ ଅହଂକାରକୁ ହିଁ ହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟ ବିଗିଡ଼ି ଯାଏ, ଏପରି ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ ଅଟେ । ଚିନ୍ତା ମୁକ୍ତ ହେବା ଦ୍ଵାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ସୁଧୁରି ଯାଏ ।

ବଡ଼ ଲୋକଙ୍କୁ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା, ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ିକି ଆଆନ୍ତି ନାକୁଚିଆକୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଆରାମରେ ଶୁଅନ୍ତି ଆଉ ଏ ସେଠାଠାଠାଙ୍କୁ ତ' ନିଦ ବଚିକା ନେବାକୁ ପଡ଼େ ! ଏ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ କେବେ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ? ଝିଅ ଦଶ ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ, ସେବେଠୁ ତା'ର ବାହାଘରର ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ! ଆରେ ! ତା'ପାଇଁ ବର ଜନ୍ମ ହୋଇସାରିଥିବ ନା ଜନ୍ମ ହେବା ବାକି ଥିବ ?

ଚିନ୍ତାବାଲାଙ୍କ ପାଖରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିଷ୍ଟେ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତରାୟ କର୍ମ ବନ୍ଧାହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା କାହାକୁ କହିବା ? ବିଚାର କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ବିଚାରମାନଙ୍କର ଚକ୍କର ଚାଲେ, ସେବେଠୁ ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ବିଚାର କାରଣରୁ ଅନ୍ତଦାହ ହେବାକୁ ଲାଗେ, ତେବେ ସେଠାରେ ଅଟକିଯିବା ଉଚିତ୍ । ବାସ୍ତବରେ 'କର୍ତ୍ତା କିଏ' ଏହା ନବୁଝିବା ଦ୍ଵାରା ଚିନ୍ତା ହୁଏ । କର୍ତ୍ତା 'ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ସରକମ୍ପେନଶିୟଲ ଏଭିଡ଼େନ୍ସ' ଅଟେ । ବିଶ୍ଵରେ କେହି ସତତ କର୍ତ୍ତା ନାହିଁ, ନିର୍ମିତ ମାତ୍ର ଅଟେ ।

ଚିନ୍ତା ସବୁଦିନ ପାଇଁ କିପରି ଯିବ ? କର୍ତ୍ତାପଦ ଛୁଟିବ ତେବେ ! କର୍ତ୍ତାପଦ ଛୁଟିବ କେବେ ? ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ ତେବେ ।

-ଡ଼ା. ନାରୁବହନ ଅମାନ

ଚିନ୍ତା

ଚିନ୍ତା କେଉଁଠୁ ଆସେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କେବେ ଚିନ୍ତା କରିଛ କି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ତ' ମାନବ ସଭାବ ଅଟେ, ଏଥିପାଇଁ କିଛି ନା କିଛି ରୂପରେ ଚିନ୍ତା ହୋଇଚାଲିଥାଏ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମଣିଷର ସଭାବ କିପରି ଅଟେ ଯେ ଯଦି କେହି ତା'କୁ ଚାପୁଡ଼ା ମାରେ, ସେ ତା'କୁ ସାମନାରେ ଚାପୁଡ଼ା ମାରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଯଦି କେହି ସମ୍ବେଦନା ଥିବ, ତେବେ ସେ ଭାବିବ ଯେ ମୋତେ କାନୁନ୍‌କୁ ହାତରେ ନନେବା ଉଚିତ୍ । କିଛି ଲୋକ କାନୁନ୍‌କୁ ହାତରେ ମଧ୍ୟ ନେଇ ନିଅନ୍ତି । ଏହା ଦୋଷ କୁହାଯିବ । ଚିନ୍ତା କିପରି କରିପାରିବ ମଣିଷ ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭଗବାନ ଏପରି କହିଯାଇଛନ୍ତି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ । ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଆମ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରଖିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ କହିବା ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ଆଣିବା, ଦୁହେଁଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁତ ଅନ୍ତର ଅଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ମୁଁ ବ୍ୟବହାରରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ କହୁନାହିଁ । ଏହା ତ' ବାସ୍ତବିକତା ବତାଇଛି । ଏମିତିରେ ତ' ଚିନ୍ତା ଛୁଟୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏ ଚିନ୍ତା କରିବାର ନାହିଁ, ତଥାପି ହୋଇଯାଉଛି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ।

ଏବେ, ଯେତେବେଳେ ଏ ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ସେତେବେଳେ କେଉଁ ଔଷଧ ଲଗାଅ ? ଚିନ୍ତାର ଔଷଧ ମିଳୁନାହିଁ ?

ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ଅଛି, ସେଠାରେ ଅନୁଭୂତି କିପରି ହେବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତାରୁ ପାରି ହେବା ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ମାଗିବା ଯେ ଏଥିରୁ ମୁଁ କେବେ ଛୁଟିବି, ଏଥିପାଇଁ 'ଭଗବାନ, ଭଗବାନ' କରିବା, ଏହି ମାଧ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ତଥାପି ମୋତେ ମୋ ଭିତରବାଲା ଭଗବାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ହେଉନାହିଁ ।

ଦାଦାଗ୍ରୀ : କିପରି ହେବ ଅନୁଭୂତି ? ଚିନ୍ତାରେ ଅନୁଭୂତି ହୁଏ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଅନୁଭୂତି ଦୁହେଁ ଏକା ସାଙ୍ଗରେ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେବା ପରେ ଅନୁଭୂତି ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା କିପରି ବନ୍ଦ ହେବ ?

ଦାଦାଗ୍ରୀ : ଏଠି, ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ରହିବା ଦ୍ୱାରା । ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଆସିଛ କେବେ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଯାଏ ।

ଦାଦାଗ୍ରୀ : ଯେଉଁ ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ପରେ ଯଦି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ନହେଉଥିବ ତେବେ ସେ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ୍ । ନହେଲେ, ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଯିବା ପରେ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେବା ହିଁ ଉଚିତ୍ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯେତେ ସମୟ ସେଠାରେ ବସୁଛି, ସେତେ ସମୟ ଶାନ୍ତି ରହୁଛି ।

ଦାଦାଗ୍ରୀ : ନା, ତାହାକୁ ଶାନ୍ତି କୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ସେଥିରେ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରି ଶାନ୍ତି ତ’ ଗପ ଶୁଣିବା, ତେବେ ମଧ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରକୃତ ଶାନ୍ତି ତ’ ସର୍ବଦା ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯିବା କଥା ହିଁ ନୁହଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ହେଉଛି ସେ ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଯିବା କ’ଣ ପାଇଁ ? ସତ୍‌ସଙ୍ଗବାଳାଙ୍କୁ କହିଦେବ ଯେ, ‘ଭାଇ, ମୋତେ ଚିନ୍ତା ହେଉଛି, ଏଥିପାଇଁ ମୋର ଏଠିକୁ ଆଉ ଆସିବାର ନାହିଁ, ନଚେତ୍ ତୁମେ ଏପରି କିଛି ଚିକିତ୍ସା କର ଯେ ଚିନ୍ତା ନହେବ ।’

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଅର୍ପିତ ଯାଏଁ କି ଘରକୁ ଯାଏଁ କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ମନ ଲାଗୁନାହିଁ ।

ଦାଦାଗ୍ରୀ : ଅର୍ପିତ ତ’ ଆମେ ଚାକିରି ପାଇଁ ଯା’ନ୍ତି, ଆଉ ଦରମା ତ’ ଦରକାର ନା ? ଘର-ଗୃହସ୍ଥୀ ତଳାଇବାର ଅଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ଘର ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ, ଚାକିରି ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହେଉନାହିଁ, କେବଳ ସେହି ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଦେବାର ଅଛି । ନୂଆ ଅଳଗା ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଖୋଜିବ, ପରେ ପୁଣି ଅନ୍ୟ ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଯିବ । ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ବହୁତ ପ୍ରକାରର ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ଯିବା ଦରକାର । ତୁମେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ସତ୍‌ସଙ୍ଗରେ ଯାଇନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ଏପରି ବତାଯାଇଛି ଯେ ଭଗବାନ ତୁମ ଭିତରେ ହିଁ ଅଛନ୍ତି । ଶାନ୍ତି ତୁମକୁ ଭିତରୁ ହିଁ ମିଳିବ, ବାହାରେ ଭଟକିବା ବନ୍ଦ କରିଦିଅ ।

ଦାଦାଗ୍ରୀ : ହଁ, ଠିକ୍ କଥା ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଭଗବାନ ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ତିଳେମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ ହେଉନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତାରେ ଅନୁଭବ ହୁଏ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ହେବା ଦ୍ଵାରା ଯେଉଁ ଅନୁଭବ ହୋଇଥିବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯିବ । ଚିନ୍ତା ତ' ଏକ ପ୍ରକାରର ଅହଂକାର କୁହାଯାଏ । ଭଗବାନ କୁହନ୍ତି ଯେ, 'ତୁ ଅହଂକାର କରୁଛୁ, ତେବେ ଚାଲିଯା ମୋ ପାଖରୁ ।' ଯାହାକୁ 'ଏହା ମୁଁ ଚଳାଇଛି', ଏପରି ଚଳାଇବାର ଅହଂକାର ଥିବ, ସେ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରେ ନା ! ଯାହାକୁ ଭଗବାନ ଉପରେ ତିଳେମାତ୍ର ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଵାସ ନଥିବ, ସେ ଚିନ୍ତା କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଭଗବାନ ଉପରେ ବିଶ୍ଵାସ ତ' ଅଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ବିଶ୍ଵାସ ଥିବ ତେବେ ଏପରି କରିବ ହିଁ ନାହିଁ । ଭଗବାନଙ୍କ ଭରସାରେ ଛାଡ଼ି, ଆରାମରେ ଶୋଇଯିବ । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ଭଳା କିଏ କରିବ ? ଏଥିପାଇଁ ଭଗବାନ ଉପରେ ଭରସା ରଖ । ଭଗବାନ ତୁମର ଅଳ୍ପ ବହୁତ ସମ୍ଭାଳୁଥିବ ନା ନାହିଁ ? ଖାଇସାରିବା ପରେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କର ? ପାଚକ ରସ ପଡ଼ିଲା ନା ନାହିଁ, ପିତ ପଡ଼ିଲା, ଏପରି ସବୁ ଚିନ୍ତା କରୁନାହିଁ ? ରକ୍ତ ବନିବ ନା ନାହିଁ, ଝାଡ଼ା ହେବ ନା ନାହିଁ, ଏପରି ଚିନ୍ତା କର ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଭିତରେ ବହୁତ କିଛି ଚଳାଇବାର ଅଛି, ବାହାରେ କ'ଣ ଚଳାଇବାର ଅଛି ଯେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? ତେବେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଖରାପ ତ' ଲାଗିବ ନା ! ଅହଂକାର କରିବ ତେବେ ଚିନ୍ତା ହେବ । ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲା ମଣିଷକୁ ଅହଂକାରୀ କୁହାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ଭଗବାନଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରି ଚିନ୍ତା କରିବା ଛାଡ଼ିଦିଅ । ପୁଣି ଏଠାରେ କେବେ ଦିନେ ଭଗବାନଙ୍କ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର କରାଇଦେବି, ଯାହାଦ୍ଵାରା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ।

ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକଟ ଅଗ୍ନି

ଏଣୁ ଏସବୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ । ଏମିତି ହିଁ, ବାହାରେ ଲଗାଇବାକୁ ଥିବା ଔଷଧ ଯଦି ପିଇଯିବା ତେବେ କ'ଣ ହେବ ପୁଣି ? ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ବାହାରେ ଲଗାଇବାକୁ ଥିବା ଔଷଧ ପିଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଅନ୍ୟଥା ମଣିଷକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ ? ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ମଣିଷକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ କେଉଁଠି ? ତୁମକୁ ଚିନ୍ତା କରିବାର ସଭକ ଅଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ନା, ଶାନ୍ତି ଚାହୁଁଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ତ ଅଗ୍ନି କୁହାଯାଏ । ଏମିତି ହୋଇଯିବ ଆଉ ସେମିତି ହୋଇଯିବ ! କେଉଁ କାଳରେ ଯେବେ କେବେ ସଂସ୍କାରି ମଣିଷ ହେବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମିଳିଥାଏ, ତେବେ ଯଦି ଚିନ୍ତାରେ ରହିବା, ତେବେ ମନୁଷ୍ୟପଣ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଯିବ । କେତେ ଭାରୀ ବିପଦ ଅଟେ ? ! ଯଦି ତୁମକୁ ଶାନ୍ତି ଦରକାର ତେବେ ମୁଁ ତୁମର ଚିନ୍ତା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବନ୍ଦ କରିଦେବି ।

ଯେବେଠୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦହେବ, ସେବେଠୁ ବୀତରାଗ ଭଗବାନଙ୍କ ମୋକ୍ଷମାର୍ଗ କୁହାଯାଏ । ବୀତରାଗ ଭଗବାନଙ୍କ ଯେବେ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି, ସେବେଠୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ଦର୍ଶନ କରିବା ମଧ୍ୟ ଆସେ ନାହିଁ । ଦର୍ଶନ କରିବା ତ’ ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଶିଖାନ୍ତି ଯେ ଏହିପରି ଦର୍ଶନ କରିବ, ତେବେ କାମ ହେବ । ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ତ’ ନିଆଁ କୁହୁଲୁଥାଏ । କନ୍ଦମୂଳ ଦେଖୁଛ ? କନ୍ଦମୂଳକୁ ଚୁଲିରେ ପୋଡ଼ିବା ପରି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ।

ଜ୍ଞାନୀ କୃପାରୁ ଚିନ୍ତାମୁକ୍ତି

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ତେବେ ଚିନ୍ତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କ’ଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମ ଭଳି ଏ ଭାଇ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଜାଗା ଗଲେ, କିନ୍ତୁ ଲାଭ ହେଲା ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ସେ କ’ଣ କଲେ, ତାଙ୍କୁ ପଚାରିବି ଦେଖ । ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ବି ଚିନ୍ତା ଅଛି ? ଏବେ ଗାଳି କରିବା ତଥାପି ଅଶାନ୍ତି ହେବ କି ? ତାଙ୍କୁ ପଚାର ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ କ’ଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତାହା ତ’ ‘ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ’ଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି କୃପା ନେଇଯିବ । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ସଂସାର ସୁସଙ୍ଗତ ଭାବରେ ଚାଲୁରହିବ ।

ଚିନ୍ତା ଯାଏ, ସେବେଠୁ ସମାଧି

ଚିନ୍ତା ନ ହୁଏ ତେବେ ବାସ୍ତବରେ ସମସ୍ୟା ଗଲା । ଚିନ୍ତା ନ ହୁଏ, ୱରିଜ୍(Worries) ନ ହୁଏ, ଆଉ ଉପାଧି(ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଦୁଃଖ)ରେ ମନ୍ଦସମାଧି ରୁହେ ତେବେ ବୁଝିବ ଯେ ବାସ୍ତବରେ ସମସ୍ୟା ଗଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏପରି ସମାଧି ସ୍ଥିତି ଆଣିବାକୁ ଥିବ ତେବେ ମଧ୍ୟ ଆସେ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତାହା ତ' ଏପରି ଆଣିଲେ ଆସେନାହିଁ । ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିଦେବେ, ପୂର୍ଣ୍ଣତୟା ଶୁଦ୍ଧ କରିଦେବେ, ତେବେ ନିରନ୍ତର ସମାଧି ରହିବ ।

ଯଦି ଚିନ୍ତା ନଥୁବ, ଏପରି ଲାଇଫ୍(life) ହେବ, ତେବେ ଉତ୍ତମ କୁହାଯିବ ନା ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ତାହା ତ' ଉତ୍ତମ ହିଁ କୁହାଯିବ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ ବିନା ଚିନ୍ତାର ଲାଇଫ୍ ବନାଇଦେବି । ପୁଣି ତୁମକୁ ଚିନ୍ତା ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି କାଳର ଏହା ଏକ ମହାନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି କାଳରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଦେଖନ୍ତୁ ଏହା ହୋଇଛି ନା !

‘ନିଜେ’ ପରମାତ୍ମା, ପୁଣି ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ?

କେବଳ କଥାକୁ ବୁଝିବାର ଅଛି । ତୁମେ ମଧ୍ୟ ପରମାତ୍ମା ଅଟ, ଭଗବାନ ହିଁ ଅଟ, ପୁଣି କ’ଣ ପାଇଁ ଖିଜି କରିବା ? ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରି ଏ ସଂସାର ନୁହେଁ । ଏବେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ଵାରା ସେ ସେଫ୍‌ସାଇଡ୍(safe side) ରହିପାରେ ନାହିଁ, କାହିଁକିନା ଯେଉଁ ସେଫ୍‌ସାଇଡ୍ ନେରୁରାଲ ଥିଲା, ସେଥିରେ ତୁମେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କଲ । ପୁଣି ଏବେ ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? ସମସ୍ୟା ଆସେ ତେବେ ତାହାର ସାମନା କର ଏବଂ ସମାଧାନ କରିନିଅ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯଦି ଆମେ ପ୍ରତିକୂଳତାର ସାମନା କରିବୁ, ତାହାର ଅବୋରଥ କରିବୁ, ପ୍ରତିକାର କରିବୁ, ତେବେ ତାହାଦ୍ଵାରା ଅହଂକାର ବଢ଼ିବ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ସାମନା କରିବା ଭଲ । ଚିନ୍ତାର ଅହଂକାର ତୁଳନାରେ ସାମନା କରିବାର ଅହଂକାର ଛୋଟ । ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି, ‘ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସାମନା କରିବ, ଉପାୟ କରିବ, କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ ।’

ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲାକୁ ଡବଲ ଦଣ୍ଡ

ଭଗବାନ କୁହନ୍ତି ଯେ ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲାକୁ ଡବଲ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ ଆଉ ଚିନ୍ତା ନକରିବାବାଲାକୁ ଗୋଟିଏ ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ । ଅଠର ବର୍ଷର ଗୋଟିକିଆ ପୁଅ ମରିଯାଏ, ତା’ ପଛରେ ଯେତିକି ଚିନ୍ତା କରେ, ଯେତିକି ଦୁଃଖ ମନାଏ, ମୁଣ୍ଡ ପିଟେ, ଆଉ

ଯାହା କିଛି ବି କରେ, ତା' ପାଇଁ ଡବଲ୍ ଦଣ୍ଡ । ଆଉ ଯଦି ଏସବୁ ନକରେ ତେବେ ଗୋଟିଏ ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ । ପୁଅ ମରିଗଲା, ସେତିକି ହିଁ ଦଣ୍ଡ ମିଳେ ଆଉ ମୁଣ୍ଡ ପିଟିଲା ତାହା ଅତିରିକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ଅଟେ । ମୁଁ ସେ ଦୋହରା ଦଣ୍ଡରେ କେବେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କହିଛି ଯେ ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କାର ପକେଟମାର୍ ହୋଇଗଲା ତେବେ ‘ବ୍ୟବସ୍ଥିତ’(ସାଇଷ୍ଟିମିକ୍ ସରକମ୍ପେନସିୟଲ ଏକ୍ସିଡେନ୍ଟ) ଅଟେ, କହି ଆଗକୁ ଚାଲି ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଆରାମରେ ଘରକୁ ଯିବ ।

ଏହି ପ୍ରଥମ ଦଣ୍ଡ ତାହା ଆମ ନିଜର ହିଁ ହିସାବ ଅଟେ, ଏଥିପାଇଁ ଡରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଏଥିପାଇଁ କିଛି ହୋଇଗଲା, ତାହାକୁ ‘ଯାହା ହେଲା ତାହା କରେକ୍’ ଏପରି କୁହ !

ଯାହା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଗିଡ଼େ

ପ୍ରକୃତି କ’ଣ କୁହେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉନାହିଁ ତେବେ ପ୍ରୟାସ କର, ଜବରଦସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । କାହିଁକିନା ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ଵାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧଳା ପହଞ୍ଚେ ଏବଂ ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲା ନିଜେ ଲଗାମ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଯାଏ । ‘ଯେମିତି ମୁଁ ହିଁ ଚଳାଉଛି ।’ ଏପରି ନିଜ ହାତକୁ ଲଗାମ ନେଇଯାଏ । ଏହାର ଦୋଷ ଲାଗୁ ହୁଏ ।

ପରସଂସାରେ ଉପଯୋଗ ରଖିବା ଦ୍ଵାରା ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ । ବିଦେଶର ଆୟ ବିଦେଶରେ ହିଁ ରହିବ । ଏ ଗାଡ଼ି-ବଙ୍ଗଳା, ମିଲ୍(Mill), ସ୍ତ୍ରୀ-ପିଲା, ସବୁ ଏଠାରେ ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଅନ୍ତିମ ସ୍ଵେପନରେ ତ’ କାହା ବାପାର ମଧ୍ୟ ଚାଲିବ ନାହିଁ । କେବଳ ପୁଣ୍ୟ ଆଉ ପାପ ସାଥୁରେ ନେବାକୁ ଦେବେ । ଅନ୍ୟ ସରଳ ଭାଷାରେ କହିବି ତେବେ, ଏଠାରେ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଦୋଷ କଲ, ସେସବୁର ଧାରା ସାଥୁରେ ଯିବ । ଦୋଷ ଦ୍ଵାରା ଉପାର୍ଜିତ ଆୟ ଏଇଠି ରହିବ ଆଉ ପୁଣି ମୁକଦ୍ଦମା ଚାଲିବ । ସେତେବେଳେ ସେ ଧାରା ଅନୁସାରେ ନୂଆ ଶରୀର ପ୍ରାପ୍ତ କରି, ନୂଆ ରୂପରେ ଆୟ କରି ରଖି ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିପାଇଁ ଭାଇ ! ପ୍ରଥମରୁ ହିଁ ସିଧା ହୋଇଯାଅ ନା ! ସଦେଶ(ଆତ୍ମା)ରେ ତ’ ବହୁତ ସୁଖ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସଦେଶ ଦେଖୁ ହିଁ ନାହିଁ ନା !

ବାକିଶାତା ମନେପଡ଼େ ସେତେବେଳେ...

ରାତିରେ ସମସ୍ତେ କୁହନ୍ତି ଯେ, ‘ଏଗାରଟା ବାଜିଗଲାଣି, ଏବେ ଶୋଇପଡ଼ ।’ ଶାତ ଦିନ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ତୁମେ ମଶାରି ଭିତରେ ପଶିଗଲ । ଘରେ ସମେସ୍ତ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ମଶାରି ଭିତରେ, ପଶିବା ପରେ ତୁମର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଯେ, ‘ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ତିନି ହଜାରର ବିଲ୍ ବାକିଅଛି ଏବଂ ସମୟ ପୂରା ହୋଇଗଲାଣି । ଯଦି ସେତେବେଳେ ଦସ୍ତଖତ କରାଇନେଇଥାନ୍ତି ତେବେ ଆଜି ଟଙ୍କା ମିଳିଯାଇଥାନ୍ତା । ରାତା-ରାତି କେଉଁଠି ଦସ୍ତଖତ ହୁଏ ? ହେବ ନାହିଁ ନା ? ତେବେ ଶାନ୍ତିରେ ଶୋଇପଡ଼ିଲେ ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ବିଗିଡ଼ିବ ?

ଚିନ୍ତାର ରୂଟ କଜ୍ (ମୂଳ କାରଣ)

ହୃଦୟ ଜଳୁଥାଏ, ଏପରି ଚିନ୍ତା ତ’ କୌଣସି କାମର ନୁହେଁ ! ଯାହା ଶରୀରର କ୍ଷତି କରେ ଏବଂ ଆମକୁ ଯାହା ମିଳିବାର ଥିଲା, ସେଥିରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରାଏ । ଚିନ୍ତାରୁ ହିଁ ଏପରି ସଂଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଏ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭଲ-ମନ୍ଦ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍, କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ ? ଏହାକୁ ଇଗୋଇଜମ୍ (ଅହଂକାର) କୁହାଯାଏ । ସେପରି ଇଗୋଇଜମ୍ ନହେବା ଉଚିତ୍ । ‘ମୁଁ କିଛି ଅଟେ ଏବଂ ମୁଁ ହିଁ ଚଲାଉଛି’, ଏହାଦ୍ୱାରା ତା’କୁ ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ‘ମୁଁ ଥିବି ତେବେ ଯାଇ ଏ କେସ୍ ର ସମାଧାନ ହେବ’, ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିନ୍ତା ହୋଇତାଲେ । ଏଥିପାଇଁ ଇଗୋଇଜମ୍ ବାଲା ଅଂଶର ଅପରେସନ କରିଦେବ, ପରେ ଯେଉଁ ଭଲ-ମନ୍ଦର ବିଚାର ରହିଲା, ସେଥିରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ସେମାନେ ଭିତରେ ରକ୍ତ ଜଳାନ୍ତି ନାହିଁ । ଅନ୍ୟଥା ଚିନ୍ତା ତ’ ରକ୍ତ ଜଳାଏ, ମନ ଜଳାଏ । ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ, ସେ ସମୟରେ ପିଲା କିଛି କହିବାକୁ ଆସେ, ତେବେ ତା’ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଉଗ୍ର ହୋଇଯାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁଦିଗରୁ କ୍ଷତି କରେ । ଏ ଅହଂକାର ଏପରି ଜିନିଷ ଯେ ଟଙ୍କା ଥାଉ ବା ନଥାଉ, କିନ୍ତୁ ଯଦି କେହି କୁହେ ଯେ, ‘ଏ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଲ ମୋର ସବୁ ବିଗାଡ଼ି ଦେଲେ’, ତେବେ ଅପାର ଚିନ୍ତା ଆଉ ଅପାର ଉପାଧି ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ଏ ସଂସାର ତ’ ଆମେ ନ ବିଗାଡ଼ିଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୁହେ ନା !

ଚିନ୍ତାର ପରିଣାମ କ'ଣ ?

ଏହି ସଂସାର ବ୍ୟବହାରରେ ନର୍ମାଲ୍ ଅହଂକାର ତ' ଥାଏ ହିଁ ଆଉ ତାହା ସହଜ ଅହଂକାର ଅଟେ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସଂସାର ସରଳତାର ସହ ଚାଲେ । ଆଉ ଏମାନେ ସେଠାରେ ଅହଂକାରର ପୂରା କାରଖାନା ଛିଡ଼ା କରିଦେଲେ, ଅହଂକାରର ବିସ୍ତାର କଲେ ଆଉ ଏତେ ବିସ୍ତାର କଲେ ଯେ ଚିନ୍ତାର କୌଣସି ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ ! ଅହଂକାରର ହିଁ ବିସ୍ତାର କଲେ । ସହଜ ଅହଂକାର ଦ୍ୱାରା, ନର୍ମାଲ୍ ଅହଂକାର ଦ୍ୱାରା ସଂସାର ବ୍ୟବହାର ଚାଲେ, ଏପରି ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ଅହଂକାରର ବିସ୍ତାର କରି, ପୁଣି କାକା ଏତେ ବୟସରେ କୁହନ୍ତି ନା ଯେ 'ମୋତେ ଚିନ୍ତା ହେଉଛି ।' ସେ ଚିନ୍ତାର ପରିଣାମ କ'ଣ ? ଆଗକୁ ପଶ୍ଚାତ୍ତ ମିଳିବ । ଏଥିପାଇଁ ସାବଧାନ ହୋଇଯାଅ । ଏବେ ସାବଧାନ ହୋଇଯିବା ପରି ଅଟେ । ମନୁଷ୍ୟରେ ଅଛି, ସେ ଭିତରେ ସାବଧାନ ହୋଇଯାଅ, ନଚେତ୍ ଯେଉଁଠି ଚିନ୍ତା ହେବ, ସେଠାରେ ତ' ପୁଣି ପଶ୍ଚାତ୍ତର ଫଳ ଆସିବ ।

ଭକ୍ତ ତ' ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରେ

ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତକୁ ତ' ଯଦି ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତେବେ ସେ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରେ । 'ହେ ଭଗବାନ ! ତୁମେ ମନା କରୁଛ ତେବେ ପୁଣି ମୋତେ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ହେଉଛି ?' ଯିଏ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ଲଢ଼େ ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ ନୁହେଁ । ଯଦି କିଛି ଉପାଧି ଆସେ, ତେବେ ତୁମ ଭିତରେ ଭଗବାନ ବସିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଗାଳିଦେବ-ଧମକାଇବ । ଯାହା ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ମଧ୍ୟ ଝଗଡ଼ା କରାଏ, ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ କୁହାଯାଏ । ଆଜି ତ' ଭଗବାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ଭକ୍ତ ମିଳିବା ମଧ୍ୟ କଷ୍ଟକର । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ମତଲବ ପାଇଁ ଘୁରୁଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କୁହନ୍ତି,

'ଜୀବ ତୁ ସୀଦ ନେ ସୋତନା କରେ, କୃଷ୍ଣ ନେ କରବୁ ହୋଏ ତେ କରେ ।'

ସେତେବେଳେ ଏ ଲୋକେ କ'ଣ କୁହନ୍ତି ? କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ ତ' କହିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ ସଂସାର ଚଳାଇବାର ଥିବ ତେବେ ଚିନ୍ତା କରିବା ବିନା କିପରି ଚାଲିବ ?

ଏଥିପାଇଁ ଲୋକମାନେ ଚିନ୍ତାର କାରଖାନା ଖୋଲିଛନ୍ତି ! ସେ ମାଲ୍ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହେଉନାହିଁ । କେମିତି ବିକ୍ରି ହେବ ? ଯେଉଁଠିକୁ ବିକିବା ପାଇଁ ଗଲେ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେ କାରଖାନା ତ’ ଥାଏ ହିଁ ନା ! ଏହି ସଂସାରରେ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ମଣିଷ ଏପରି ଖୋଜି ଆଣ ଯେ ଯାହାକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉନାଥୁବ ।

ଗୋଟିଏ ପଟେ କୁହନ୍ତି ଯେ ‘ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶରଣ ମମ’ ଆଉ ଯଦି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଶରଣ ନେଇଛୁ, ତେବେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କ’ଣ ପାଇଁ କଲୁ ? ମହାବୀର ଭଗବାନ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ମନା କରିଛନ୍ତି । ସେ ତ’ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତାର ଫଳ ତିର୍ଯ୍ୟକ(ପଶୁ) ଗତି କହିଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା ତ’ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଅହଂକାର ଅଟେ । ‘ମୁଁ ହିଁ ଏସବୁ ଚଳାଉଛି’ ଏପରି ଜବରଦସ୍ତ(ଦୃଢ଼ ଭାବେ) ରହିଥାଏ ନା, ତାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ଚିନ୍ତା ଜନ୍ମ ହୁଏ ।

ମିଶିଲା ଗୋଟିଏ କଥା, ସବୁ ଦିଗରୁ

ଚିନ୍ତା ତ’ ଆର୍ତ୍ତଧ୍ୟାନ ଅଟେ । ଏ ଶରୀର ଯେତିକି ଶାତା-ଅଶାତା(ସୁଖ-ଦୁଃଖ)ର ଉଦୟ ନେଇକରି ଆସିଛି ସେତିକି ଭୋଗିବା ପରେ ହିଁ ମୁକ୍ତି ମିଳେ । ଏଥିପାଇଁ କାହାରି ଦୋଷ ଦେଖନାହିଁ, କାହାରି ଦୋଷ ପ୍ରତି ନଜର ଦିଅ ନାହିଁ ଆଉ ନିଜ ଦୋଷ ପାଇଁ ବନ୍ଧନ ଅଛି, ଏପରି ବୁଝିଯାଅ । ତୁ କିଛି ବଦଳାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଏହା ଉପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କହିଲେ ଯେ, ‘ଜୀବ ତୁ କାହେ ସୋର୍ କରେ, କୃଷ୍ଣ କୋ କରନା ହୋ ସୋ କରେ ।’ ତେବେ ଜୈନ କ’ଣ କୁହନ୍ତି ଯେ, ‘ଏହା ତ କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କହିଛନ୍ତି, ମହାବୀର ଭଗବାନ ଏପରି କହିନାହାନ୍ତି ।’ ମହାବୀର ଭଗବାନ ଏହା ଉପରେ କ’ଣ କହିଲେ ଯେ ‘ଗାଢ଼ ମାତ୍ର ଘଟ-ବଡ଼ ନେହିଁ, ଦେଖା କେବଳଜ୍ଞାନ, ଯହ ନିଶ୍ଚୟ କର ଯାନିଏ, ତଜିଏ ଆର୍ତ୍ତଧ୍ୟାନ ।’ ଚିନ୍ତା ଏବଂ ଆର୍ତ୍ତଧ୍ୟାନ ଛାଡ଼ି ଦିଅ । କିନ୍ତୁ ଭଗବାନଙ୍କ କଥା ମାନୁଥିବ ତେବେ ନା ? ମାନିବାର ନଥିବ, ତା’କୁ ଆମେ କିପରି ଗାଳି କରିପାରିବା ? ମୋତେ ଏପରି କହିଥିଲେ, ତେବେ ମୁଁ ତ’ ମାନିନେଇଥିଲି । ମୁଁ କହିଲି, ହଁ ଭାଇ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଏଭଳି କଥା ଅଛି, ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ଅନ୍ୟଦିଗରୁ ଖୋଜିଲି । ଯାହା ମହାବୀର ଭଗବାନ କହିଲେ, ତାହା ହିଁ କୃଷ୍ଣ

ଭଗବାନ କହିଲେ, ସେତେବେଳେ ମୁଁ କହିଲି, ଏ ତାଳ ମିଶୁଛି, ତଥାପି କାଳେ କାହାର ଭୁଲ୍ ହେଉଥିବ, ତେବେ ଆଗକୁ ଜାଞ୍ଚକର ।

ସେତେବେଳେ ସହଜାନନ୍ଦ ସାମୀ କହୁଛନ୍ତି, ‘ମାରି ବଗର ଏକ୍ ତରୁଣୀୟ ନେହିଁ ତୁଟେ!’ ଓହୋ! ତୁମେ ଏଥିରେ ପକ୍ଷ ଅଟ ? ! ଏ ‘ତୁମ ବିନା ଖଣ୍ଡିଏ ଘାସ ମଧ୍ୟ ଛିଡ଼ିବ ନାହିଁ?’ ତେବେ କହିଲି, ‘ଠିକ୍ ଅଛି, ତିନିଟା ତାଳ ମିଶିଲା ।’ ପୁଣି କହିଲି, ଆହୁରି ତାଳ ମିଶାଇବା ।

ଏବେ କବୀର ସାହେବ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି, ‘ପ୍ରାଗ୍ଧ ପହଲେ ବନା, ପିଛେ ବନା ଶରୀର, କବୀର ଅଟ୍ଟଭା ଯେ ହେ, ମନ ନେହିଁ ବାନ୍ଧେ ଧାର ।’ ମନକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରହୁନାହିଁ, ଏହା ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଏ ସବୁ ତାଳ ମିଶିଲା, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପଚାରି ଚାଲିଲି ! ‘ତୁମର ମତ କ’ଣ ?’ କୁହ, କହିଦିଅ ।

ହଁ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଭୁଲ୍ ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ବୀତରାଗଙ୍କର ଭୁଲ୍ ତ’ କହିପାରିବାନି । ଲୋଖବାବାଲାଲ ଭୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଥିବ ତେବେ ଏପରି ହୋଇପାରେ । ବୀତରାଗଙ୍କର ଭୁଲ୍ ତ’ ମୁଁ କେବେ ମାନିବି ହିଁ ନାହିଁ । ମୋତେ ଯେତେ ମଧ୍ୟଏପତ୍ତ-ସେପତ୍ତ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକର କିନ୍ତୁ ବୀତରାଗମାନଙ୍କର ଭୁଲ୍ ମୁଁ କେବେ ମଧ୍ୟ ମାନିନାହିଁ । ପିଲାଦିନରୁ, ଜନ୍ମରୁ, ବୈଷ୍ଣବ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କର ଭୁଲ୍ ବୋଲି ମାନିନାହିଁ । କାରଣ ଏତେ ଅଭିଜ୍ଞ ପୁରୁଷ ! ଯାହାଙ୍କର ଗୁଣଗାନ କଲେ କଲ୍ୟାଣ ହୋଇଯାଏ !! ଆଉ ଦେଖ, ମୋର ଦଶା ଦେଖ ! ରାଇ ମାତ୍ର କମ୍-ବେଶୀ ନାହିଁ । ଆରେ ! ଗୋଟିଏ ରାଇ ଦାନା ଦେଖୁଛ ତୁମେ ? ତେବେ କୁହନ୍ତି ନିଅ ! ରାଇ ଦାନା ଦେଖୁନଥିବୁ ? ଗୋଟିଏ ରାଇ ଦାନା ଯେତିକି ଫରକ୍ ହେବାର ନାହିଁ ଆଉ ଦେଖ, ଲୋକେ ଅଷ୍ଟାଭିଡ଼ି, ଯେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଇଁ ପାରିବେ, ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଇଁ ବସୁଛନ୍ତି । ଶରୀରକୁ ଟାଣି-ଓଟାରା ଚେଇଁଛନ୍ତି ଏବଂ ପୁଣି ‘ହାର୍ଟ ଫେଲ୍ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରୁଛନ୍ତି !

ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ କାହାର ?

ଜଣେ ବୁଢ଼ା କାକା ଆସିଲେ ଏବଂ ମୋ ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ି ବହୁତ କାନ୍ଦିଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘କ’ଣ ଦୁଃଖ ଅଛି ତୁମକୁ ?’ ତେବେ କହିଲେ, ‘ମୋ ଗହଣା ଚୋରି

ହୋଇଗଲା, ମିଳୁନାହିଁ । ଏବେ ପୁଣି କେବେ ମିଳିବ ?’ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଲି, ‘ସେ ଗହଣା କ’ଣ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇକି ଯାଇଥାନ୍ତ ?’ ସେ କହିଲେ, ‘ନା, ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ହେବନି । କିନ୍ତୁ ମୋ ଗହଣା ଯାହା ଚୋରି ହୋଇଯାଇଛି, ତାହା କେବେ ମିଳିବ ?’ ମୁଁ କହିଲି, ‘ତୁମର ଯିବା ପରେ ଆସିବେ ! ! !’ ଗହଣା ଗଲା ସେଥିପାଇଁ ଏତେ ହାଏ, ହାଏ, ହାଏ ! ଆରେ, ଯିଏ ଗଲା ତା’ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଯଦି ଆଗର ଚିନ୍ତା, ଭବିଷ୍ୟତର ଚିନ୍ତା କରେ, ତେବେ ଆମେ ବୁଝନ୍ତି ଯେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ମଣିଷକୁ ଚିନ୍ତା ତ’ ହୁଏ; କିନ୍ତୁ ଗଲା ତାହାର ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ? ଆମ ଦେଶରେ ଏପରି ଚିନ୍ତା ହୁଏ । କ୍ଷଣିକ ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ହୋଇଗଲା, ତା’ ପାଇଁ ପୁଣି କି ଚିନ୍ତା ? ଯାହାର ଉପାୟ ନାହିଁ, ତାହାର ଚିନ୍ତା କ’ଣ ? କେହି ମଧ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବୁଝିପାରେ ଯେ ଏବେ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଏହାର ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ିଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ସେ କାଳା କାନ୍ଦୁଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇମିନିଟ୍‌ରେ ଓଲଟେଇ ଦେଲି । ପୁଣି ତ ‘ଦାଦା ଭଗବାନ କେ ଅସୀମ ଜୟ ଜୟ କାର ହୋ ।’ ଗାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ ଆଜି ସକାଳେ ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ରଣଛୋଡ଼ଜୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ଭେଟ ହୋଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ କହି ଉଠିଲେ, ‘ଦାଦା ଭଗବାନ !’ ମୁଁ କହିଲି, ‘ହଁ, ସେଇ ।’ ପୁଣି କହିଲେ ‘ରାତି ସାରା ମୁଁ ତ’ ଆପଣଙ୍କ ନାମ ନେଉଥିଲି !’ ତାଙ୍କୁ ତ’ ଏପଟେ ମୋଡ଼ିବ ତେବେ ଏପଟେ, ତାଙ୍କୁ ସେମିତି କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ତାଙ୍କୁ କ’ଣ କହିଲେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ କହିଲି, ‘ସେ ଗହଣା ଆଉ ଫେରିବେ, ଏପରି ନୁହଁ, ହଁ, କିନ୍ତୁ ଅଲଗା ଉପାୟରେ ଗହଣା ଆସିବ ।’

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ମିଳିଗଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ବଡ଼ ଗହଣା ହିଁ ମିଳିଗଲା ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହଁ, ଏହା ତ’ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ! କିନ୍ତୁ ଏହା ତା’କୁ କିପରି ବୁଝାପଡ଼ିବ ? ତା’କୁ ତ’ ସେ ଗହଣା ଆଗରେ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ରହିବନି ନା ! ଆରେ, ତା’କୁ ତା’ ପିଇବାର ଥିବ ଆଉ ମୁଁ କହିବି ଯେ, ‘ମୁଁ ଅଛି ନା, ତୋତେ ତା’ କ’ଣ ଦରକାର ?’ ତେବେ କହିବ ‘ମୋତେ ତା’ ବିନା ଶାନ୍ତି ମିଳେ ନାହିଁ, ତୁମେ ଥାଅ କି ନଥାଅ ।’ ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟ କାହାର ? ଯାହା ଇଚ୍ଛା ହେଲା ତାହାର !

ପ୍ରକୃତିର ଗେଷ୍ଟ ଆଡ଼ମ୍ବର ତ' ଦେଖ !

ଏହି ଖୁଲ୍ଲୁରେ କିଛି ବି ଜିନିଷ ଯାହା ସବୁଠୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ହୋଇଥାଏ, ତାହା ପ୍ରି ଅଫ୍ କଷ୍ଟ ହିଁ ହୋଇଥାଏ । ତାହା ଉପରେ କୌଣସି ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କର ଲଗାଇ ପାରିବା ନାହିଁ । କେଉଁ ଜିନିଷ ମୂଲ୍ୟବାନ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପବନ, ପାଣି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କେବଳ ପବନ, ପାଣି ନୁହଁ । ପବନ ଉପରେ ସରକାରୀ କର ଆଦାୟ ନାହିଁ, କିଛି ନାହିଁ । ଯେଉଁଠି ଦେଖ ସେଇଠି, ତୁମେ ଯେଉଁଠିକୁ ଯାଅ, ଏନି ହେୟାର୍, ଏନି ପ୍ଲେସ୍, ସେଠାରେ ତୁମକୁ ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ପ୍ରକୃତି କେତେ ରକ୍ଷଣ କରିଛି ତୁମର ! ତୁମେ ପ୍ରକୃତିର ଗେଷ୍ଟ ଅଟ ଆଉ ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି ତୁମେ ଚିକ୍କାର କରୁଛ, ଚିନ୍ତା କରୁଛ ! ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରକୃତିକୁ ମନରେ ଏପରି ଲାଗୁଛି ଯେ, ଆରେ, ମୋ ଗେଷ୍ଟ ବନିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ ମଣିଷଟାକୁ ଗେଷ୍ଟ ବନିବା ମଧ୍ୟ ଆସୁନାହିଁ ? ! ତେବେ ପୁଣି ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଯାଇ କହିବ, 'ତରକାରୀରେ ଲୁଣ ଟିକେ ଅଧିକ ଦେବ ।' ଆରେ ମୂର୍ଖ, ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି ରୋଷେଇ ଘରେ ପଶୁଛୁ ! ସେମାନେ ଯାହା ବାଜୁଛନ୍ତି ତାହା ଖାଇ ନେ । ଗେଷ୍ଟ ହୋଇକରି ରୋଷେଇ ଘର ଯାଉଥିବେ ଆପଣ ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ମୂଲ୍ୟବାନରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପବନ ପ୍ରି ଅଫ୍ କଷ୍ଟ । ତା'ପରେ ଦୁଇ ନମ୍ବରରେ କିଏ ଆସେ ? ପାଣି । ପାଣି ଅଳ୍ପ ବହୁତ ଟଙ୍କାରେ ମିଳୁଛି । ଆଉ ପୁଣି ତିନି ନମ୍ବର ଖାଦ୍ୟ, ତାହା ମଧ୍ୟ ଅଳ୍ପ-ବହୁତ ଟଙ୍କାରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପ୍ରକାଶ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଲାଇଟ୍ ତ' ଅଛି ନା ! ଲାଇଟ୍ ତ', ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ତୁମ ସେବାରେ ହିଁ ବସି ରହିଛନ୍ତି, ସକାଳ ସାଢ଼େ ଛ'ଟାରୁ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛନ୍ତି ।

କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଭରସା ହିଁ ନାହିଁ

ଏ ତ' ଆମର ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଲୋକମାନେ ତ' ଏତେ ଚିନ୍ତାବାଳା ଅଟନ୍ତି ଯେ ଏ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ଛୁଟି ନିଅନ୍ତି ଏବଂ କୁହନ୍ତି ଯେ, 'ଏବେ ପୁଣି ଆଉ କେବେ ଛୁଟି ନେବି ନାହିଁ ।' ତେବେ ପର ଦିନ ଏ ଲୋକମାନଙ୍କୁ

ଶଙ୍ଖା ହେବ ଯେ କାଲି ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଆସିବେ ନା ନାହିଁ ? ସକାଳ ହେବ ନା ନାହିଁ ? ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ନିଜ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ, ଭଗବାନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ । କୌଣସି ଜିନିଷ ଉପରେ ଭରସା ନାହିଁ । ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଭରସା ନାହିଁ !

ନିଜେ ହିଁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ କରିଛେ ଚିନ୍ତା !

ଚିନ୍ତା କରେ, ତାହା ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀକୁ ଦେଖୁକରି । ପଡ଼ୋଶୀ ଘରେ ଗାଡ଼ି ଅଛି ଆଉ ଆମ ଘରେ ନାହିଁ । ଆରେ, ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇଁ କେତେ ଦରକାର ? ତୁ ଥରେ ସ୍ଥିର କରି ନେ ଯେ ଏତିକି-ଏତିକି ମୋର ଦରକାର ଅଛି । ଯେପରି ଘରେ ଖାଇବା-ପିଇବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଦରକାର, ରହିବା ପାଇଁ ଘର ଦରକାର, ଘର ଚଳିପାରୁଥିବା ଭଳି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦରକାର । ତେବେ ଏତିକି ତୋତେ ମିଳି ହିଁ ଯିବ । କିନ୍ତୁ ଯଦି ପଡ଼ୋଶୀର ଦଶ ହଜାର ବ୍ୟାଙ୍କରେ ପଡ଼ିଥିବ, ତେବେ ତୋ ମନ ଭିତରେ ଫୋଡ଼ି ହେଉଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତ' ଦୁଃଖ ଜନ୍ମ ହୁଅନ୍ତି । ଦୁଃଖକୁ ନିଜେ ହିଁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଦିଏ ।

ବଞ୍ଚିବାର ଆଧାର, ଅହଂକାର

ବ୍ୟାକୁଳ ତ', ଯେବେ ପଇସା ବହୁତ ଆସେ ନା ସେତେବେଳେ ବ୍ୟାକୁଳ ରୁହେ, ଚିନ୍ତିତ ରୁହେ । ଏ ଅହମଦାବାଦର ମିଳ୍ବଲା ସେଠ୍ ମାନଙ୍କ କଥା କହିବି ତେବେ ତୁମକୁ ଏପରି ଲାଗିବ ଯେ ହେ ଭଗବାନ ! ଏପରି ଦଶା ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । ପୂରା ଦିନ, କମମୂଳ ଚୁଲିରେ ରଖୁଥିବା ପରି ପୋଡ଼ି ହେଉଥାଏ । ମାତ୍ର, କେଉଁ ଆଧାରରେ ବଞ୍ଚୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ଜଣେ ସେଠ୍ ଜୀବୀ ପଚାରିଲି, 'କେଉଁ ଆଧାରରେ ତୁମେ ଜୀବନ ବିତାଉଛ ?' ସେ କହିଲେ, 'ଏହା ତ' ମୋତେ ମଧ୍ୟ ଜଣା ପଡୁନାହିଁ । ମୁଁ କହିଲି, 'ବତାଇ ଦେବି ? ସବୁଠୁ ବଡ଼ ତ' ମୁଁ ହିଁ ଅଟେ ନା ! ବାସ୍ ଏହି ଆଧାରରେ ବଞ୍ଚୁଛନ୍ତି ।' କିନ୍ତୁ କିଛି ମଧ୍ୟ ସୁଖ ମିଳେ ନାହିଁ ।

କର ନାହିଁ ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା

ଅହମଦାବାଦର କିଛି ସେଠ୍ ଭେଟ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଖାଇବା ସମୟରେ ମିଲ୍(କାରଖାନା)କୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ମୋ ସହିତ ଭୋଜନ ପାଇଁ ବସିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେଠାଣୀ ସାମନାରେ ଆସିକରି ବସିଲେ । ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘ସେଠାଣୀଜୀ, ତୁମେ କାହିଁକି ସାମନାରେ ଆସି ବସିଗଲ ?’ ତେବେ କହିଲେ, ‘ସେଠ୍‌ଜୀ ଠିକ୍‌ରେ ଭୋଜନ କରନ୍ତି ନାହିଁ, କେବେ ମଧ୍ୟ ।’ ଏଥିରୁ ମୁଁ ବୁଝିଗଲି । ଯେବେ ମୁଁ ସେଠ୍‌ଜୀକୁ ପଚାରିଲି ସେ କହିଲେ, ‘ମୋ ଚିତ୍ତ ପୂରା ସେଠାକୁ ଚାଲିଯାଏ ।’ ମୁଁ କହିଲି, ‘ଏପରି କରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଥାଳି ଆସିଛି, ତାହାକୁ ପ୍ରଥମେ, ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାପ୍ତକୁ ଭୋଗ, ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଟେ ତାହାକୁ ଭୋଗ ।’

ଚିନ୍ତା ହେଉଥିବ ତେବେ ପୁଣି ଖାଇବା ପାଇଁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ? ପୁଣି ବେତୁରୁମକୁ ଶୋଇବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ? ଆଉ ଅଫିସ୍‌ରେ କାମ ପାଇଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ଯାଉଛୁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଏ ସବୁ ତିପାଟମେଣ୍ଟ(ବିଭାଗ) ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ତିପାଟମେଣ୍ଟର ଝଞ୍ଜଟ ଅନ୍ୟ ତିପାଟମେଣ୍ଟକୁ ନେବ ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ଡିଭିଜନ(ବିଭାଗ)କୁ ଯଦି ଯିବ ତେବେ ସେଠାକାର, ସେତିକି ହିଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାମ କରିନେବ । କିନ୍ତୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ଡିଭିଜନକୁ ଭୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ଯିବ, ତେବେ ପ୍ରଥମ ଡିଭିଜନର ଝଞ୍ଜଟ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ି, ଏଠାରେ ଭୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ବସିବ ତେବେ ଟେବୁଲ୍ ସହ ଖାଇବ । ବେତୁରୁମକୁ ଯିବାବେଳେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ଡିଭିଜନର ଝଞ୍ଜଟ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ିକରି ଯିବ । ଯାହାର ଏପରି ସେଟିଙ୍ଗ୍(ଯୋଜନା) ନାହିଁ, ସେ ମଣିଷ ମରିଯିବ । ଖାଇବା ପାଇଁ ବସିଥିବ, ସେତେବେଳେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ ଯେ ଅଫିସ୍‌ରେ ସାହେବ ଗାଳି କରିବେ ସେତେବେଳେ କ’ଣ କରିବି ? ଆରେ, ଗାଳି କରିବେ ସେତେବେଳେ ଦେଖୁନେବା ! ଏବେ ଆରାମରେ ଖା’ ନା !

ଭଗବାନ କ’ଣ କହିଥିଲେ ଯେ, ‘ପ୍ରାପ୍ତକୁ ଭୋଗ, ଅପ୍ରାପ୍ତର ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ ।’ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ଅଟେ ତାହାକୁ ଭୋଗ !’

ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆହୁରି ଅନେକ ଚିନ୍ତା ଥାଏ ନା ମୁଣ୍ଡରେ ।

ବାବାଗ୍ରୀ : ଭୋଜନ କରୁଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ଘଣ୍ଟି ଝୁଲୁଥାଏ ଉପରେ, ‘କେତେବେଳେ ଖସି ପଡ଼ିବ, କେତେବେଳେ ଖସି ପଡ଼ିବ !’ ଏବେ କୁହ ! ଏପରି ଭୟର ସଂଗ୍ରହ ସ୍ଥାନ ତଳେ ଏ ସବୁ ଉପଭୋଗ ! ଏସବୁ କେମିତି ପୋସାଇବ ? ତଥାପି ଲୋକେ ନିର୍ଲଜ୍ଜ ହୋଇକରି ଭୋଗୁଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ । ଯାହା ହେବାର ଥିବ, ତାହା ହେବ, କିନ୍ତୁ ଭୋଗ । ଏ ସଂସାରରେ ଭୋଗିବା ଯୋଗ୍ୟ କିଛି ଅଛି ?

ବିଦେଶରେ ଏମିତି ସବୁ ହୁଏ ନାହିଁ । କୌଣସି ଦେଶରେ ଏପରି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ତ’ ଏହିଠାରେ ହୁଏ । ବୁଦ୍ଧିର ଭଣ୍ଡାର, ଥାକ ଥାକ ବୁଦ୍ଧି, ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ ଥାକ ଥାକ, କାରଖାନା ଖୋଲନ୍ତି ସମସ୍ତେ । ଏ ବଡ଼ ବଡ଼ କାରଖାନା, ଜବରଦସ୍ତ ପଟ୍ଟା ଘୁରୁଥାଏ, ସବୁକିଛି ଘୁରୁଥାଏ । ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଉପାୟ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ପୁଣି ସେ ଥଣ୍ଡା କରନ୍ତି, କ’ଣ କହନ୍ତି ତାହାକୁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ ।

ବାବାଗ୍ରୀ : ହଁ, ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ । ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ନା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏବେ ସବୁ ଚିନ୍ତା ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ରେ ହିଁ ହେଉଛି ।

ବାବାଗ୍ରୀ : ହଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାହା ସାଙ୍ଗରେ ହିଁ ଥାଏ । ଏ ଚିନ୍ତା ସହ ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ । ଆମମାନଙ୍କୁ ଏୟାରକଣ୍ଡିସନ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ ।

ଏ ଆମେରିକାନମାନଙ୍କର ଝିଅମାନେ ସବୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ସେ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏଠାକାର ଲୋକଙ୍କୁ ? କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ଅଲଗା ଅଟେ ।

ଆୟୁଷର ଏକ୍ସଟେନ୍ସନ୍ ମିଳିଲା ?

ତୁମେ ଏହି ଦୁନିଆରେ ଏବେ ଆଉ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ଯାଏଁ ରହିବ ନା ? ଏକ୍ସଟେନ୍ସନ୍ ନେଇ ନାହିଁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏକ୍ସଟେନସନ୍ କିପରି ମିଳିବ ? ଆମ ହାତରେ ତ' କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ, ମୋତେ ତ' ଲାଗୁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କି କଥା କହୁଛ ? ! ଯଦି ବଞ୍ଚିବା ହାତରେ ଥିବ ତେବେ ମରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଆୟୁଷର ଏକ୍ସଟେନସନ୍ ମିଳୁନାହିଁ ତେବେ କାହିଁକି ଚିନ୍ତା କରୁଛୁ ? ଯାହା ମିଳିଲା, ତାହାକୁ ହିଁ ଆରାମରେ ଭୋଗ ନା !

ମଣିଷ ସଭାବ ଚିନ୍ତା ଆପଣେଇ ନିଏ

ଚିନ୍ତାରୁ ତ' କାମ ବିଗିଡ଼ିଯାଏ । ଚିନ୍ତା କାମକୁ ଶହେ ପ୍ରତିଶତ ଜାଗାରେ ସତୁରି ପ୍ରତିଶତ କରିଦିଏ । ଚିନ୍ତା କାମରେ ଅବସ୍ଥାକୁ (ବିନ୍ୟା) ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଯଦି ଚିନ୍ତା ନ ହେବ, ତେବେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ପରିଣାମ ଆସିବ ।

ଯେପରିକି 'ଆମେ ଦିନେ ନା ଦିନେ ମରିବା', ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁ ମନେ ପଡ଼େ ସେତେବେଳେ କ'ଣ କରନ୍ତି ଲୋକେ ? ମନେ ପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ କ'ଣ କରନ୍ତି ? ତାକୁ ଧକ୍କା ମାରିଦିଅନ୍ତି । ଆମର କିଛି ହୋଇଯିବ ତେବେ ? , ଏପରି ମନରେ ଆସିବା କ୍ଷଣି ତାକୁ ଧକ୍କା ମାରିଦିଅନ୍ତି । ସେହିପରି ଯେତେବେଳେ ଭିତରେ ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ଲାଗେ, ସେତେବେଳେ ଧକ୍କା ମାରିଦେବ ଯେ ଏଠି ନୁହଁ ଭାଇ !

ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ସର୍ବଦା ସବୁକିଛି ବିଗିଡ଼ି ଥାଏ । ଚିନ୍ତାରେ ଯଦି ଗାଡ଼ି ଚଲାଉବ ତେବେ ଧକ୍କା ହୋଇଯିବ । ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟାପାର କରିବ, ସେଠି କାମ ସବୁ ଓଲଟି ପଡ଼େ । ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ଏସବୁ ବିଗିଡ଼ିଛି ସଂସାରରେ ।

ଚିନ୍ତା କରିବା ଭଳି ଏ ସଂସାର ନୁହେଁ । ଏ ସଂସାରରେ ଚିନ୍ତା କରିବା, ତାହା ବେଷ୍ଟ ଫୁଲିସନେସ୍ ଅଟେ । ସଂସାର ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ହୋଇନାହିଁ । ଏହା ଇଟସେଲ୍ଲୁ କ୍ରିଏଶନ (ସନ୍ଧ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି) ହୋଇଛି । ଭଗବାନ ଏ କ୍ରିଏଶନ କରିନାହାନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ଏ କ୍ରିଏଶନ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ମଣିଷ କେବଳ ଚିନ୍ତା ହିଁ କରୁଛନ୍ତି, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜୀବ ଚିନ୍ତା କରୁନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଚଉରାଅଶୀ ଲକ୍ଷ ଯୋନି ଅଛି, କିନ୍ତୁ କେହି ଚିନ୍ତା-ଫ୍ଲରିଜ୍ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏ ମଣିଷନାମକ ଜୀବ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଟନ୍ତି, ସେହିମାନେ ଦିନସାରା ଚିନ୍ତାରେ ଜଳୁଥାନ୍ତି !

ଚିନ୍ତା ତ' ଯୋର(ଖାଣ୍ଡି) ଇଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ । ଏ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ କେହି ଚିନ୍ତା କରୁନାହାଁନ୍ତି ଆଉ ଏ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ? ଓ ହୋ ହୋ ! ଅନନ୍ତ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି, କାହାରିକୁ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ଆଉ ମଣିଷ ଏକାହିଁ ଏପରି ଜଡ଼ ଅଟେ ଯେ ସାରାଦିନ ଚିନ୍ତାରେ ଜଳୁଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀର ଅଟନ୍ତି ନା ଏମାନେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପଶୁପକ୍ଷୀ ତ' ବହୁତ ଭଲ । ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଭଗବାନ ଆଶ୍ରିତ କହିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂସାରରେ ଯଦି କେହି ନିରାଶ୍ରିତ ଥାଏ, ତେବେ କେବଳ ଏ ମଣିଷ ହିଁ ଆଉ ସେଥିରେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ମଣିଷ ଶହେ ପ୍ରତିଶତ ନିରାଶ୍ରିତ ଅଟନ୍ତି, ପୁଣି ଏମାନଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ହିଁ ହେବ ନା ! ଯାହାଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଆସରା ହିଁ ନାହିଁ !

ଦିନ ମଜୁରିଆମାନେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ସେଫାନେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ମଜୁରିଆମାନେ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ , କାହିଁକିନା ମଜୁରିଆମାନେ ଉଚ୍ଚଗତିରେ ଯିବେ ଆଉ ସେଫାନେ ନିଚ୍ଚଗତିରେ ଯିବେ । ଆଉ ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ନିଜ ଗତି ହୁଏ, ଏଣୁ ଚିନ୍ତା ନହେବା ଉଚିତ୍ ।

କେବଳ ଓ୍ଵରିଜ୍, ଓ୍ଵରିଜ୍, ଓ୍ଵରିଜ୍ ! କନ୍ୟାମୂଳ ରୁଲିରେ ପୋଡ଼ିବା ଭଳି ଏ ଜଗତ ଜଳୁଅଛି !! ମାଛକୁ ତେଲରେ ଛାଣିବା ଭଳି ଛଟପଟ ହେଉଛନ୍ତି !!! ଏହାକୁ ଲାଭଫ୍ କିପରି କହିବା ?

‘ମୁଁ କରୁଛି’, ଏଥପାଇଁ ଚିନ୍ତା

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ‘ଚିନ୍ତା ନହେବା ଉଚିତ୍’ ଏପରି ଅବଗତ ହେବା (ଏପରି ହୋସରେ ରହିବା), ତାହା ଚିନ୍ତାର ଅନ୍ୟ ରୂପ ନୁହେଁ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା । ଚିନ୍ତା ତ' ଇଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ କେବଳ ଇଗୋଇଜମ୍ । ନିଜ ସରୁପରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ସେ ଇଗୋଇଜମ୍ କରୁଛି ଯେ, ‘ମୁଁ ହିଁ ଚଳାଇବା ବାଲା ଅଟେ ।’ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ‘ମୁଁ ଚଳାଇଛି’ ଏପରି କୁହେ ।

ଚିନ୍ତା ତାହା ହିଁ ଅହଂକାର । ଏ ପିଲାଟିକୁ ଚିନ୍ତା କାହିଁକି ହେଉନାହିଁ ? କାହିଁକିନା ସେ ଜାଣିଛି ଯେ ମୁଁ ଚଲାଉ ନାହିଁ । କିଏ ଚଲାଉଛି, ସେଥିରେ ତା'ର କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନାହିଁ ।

‘ମୁଁ କରୁଛି, ମୁଁ କରୁଛି’ ଏପରି କରୁଥାଏ, ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ।

ଚିନ୍ତା ହିଁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଅହଂକାର

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ହିଁ ଅହଂକାରର ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ । ଏହାକୁ ଟିକେ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବାବାଗ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ଅହଂକାରର ଲକ୍ଷଣ କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ? କାହିଁକିନା ତା' ମନରେ ଏପରି ଥାଏ ଯେ ‘ମୁଁ ହିଁ ଏସବୁ ଚଲାଉଛି’ । ଏହାଦ୍ୱାରା ତା'କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ‘ଏହା ଚଲାଉବାବାଲା ମୁଁ ହିଁ ଅଟେ’, ଏଥିପାଇଁ ତା'କୁ ‘ଏ ଝିଅର କ'ଣ ହେବ ? ଏ ପିଲାମାନଙ୍କର କ'ଣ ହେବ ? ଏ କାମ ପୂରା ନହେବ ତେବେ କ'ଣ ହେବ ?’ ସେ ଚିନ୍ତା ନିଜ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇଯାଏ । ଧନ୍ୟ ନିଜକୁ ନିଜେ କର୍ତ୍ତା ମାନେ ଯେ ‘ମୁଁ ହିଁ ମାଲିକ ଆଉ ମୁଁ ହିଁ କରୁଛି ।’ କିନ୍ତୁ ସେ ନିଜେ କର୍ତ୍ତା ନୁହେଁ ଆଉ ବ୍ୟର୍ଥ ଚିନ୍ତା ତାକି ଆଣେ ।

ସଂସାରରେ ଅଛ ଆଉ ଚିନ୍ତାରେ ହିଁ ରହିବ ଏବଂ ଚିନ୍ତା ଦୂର ନହେବ ତେବେ ପୁଣି ତା'କୁ କେତେ ଜନ୍ମ ନେବାକୁ ହେବ ! କାରଣ ଚିନ୍ତାରୁ ହିଁ ଜନ୍ମ ବନ୍ଧାହୁଏ ।

ଏ ଛୋଟ କଥାଟି ତୁମକୁ ବତାଇ ଦେଉଛି, ଏହି ସାଧାରଣ କଥାଟି ତୁମକୁ ବତାଇ ଦେଉଛି ଯେ ଏହି ସଂସାରରେ କୌଣସି ମଣିଷ ଏପରି ଜନ୍ମ ହୋଇନାହିଁ ଯେ ଯାହାକୁ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଅଛି । ତେବେ ପୁଣି ଏ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଇଚ୍ଛାକୃତ କରିବାର କ'ଣ ଅର୍ଥ ? ଏହା ଅନ୍ୟ ଶକ୍ତି କାମ କରୁଛି । ଏବେ, ସେ ଶକ୍ତି ଆମର ନୁହଁ, ତାହା ପର-ଶକ୍ତି ଅଟେ, ଆଉ ସ-ଶକ୍ତିକୁ ଜାଣି ନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ପର-ଶକ୍ତିର ଅଧୀନ ଅଟେ, ଆଉ କେବଳ ଅଧୀନ ହିଁ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ପରାଧୀନ ମଧ୍ୟ ଅଟେ । ପୂରା ଅବତାର ପରାଧୀନ ଅଟେ ।

ଝିଅର ବାହାଘର ପାଇଁ ଚିନ୍ତା

ଏପରି ଯେ, ଏଠି ତ’ ଝିଅ ତିନି ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ ସେବେଠୁ ଭାବୁଥାନ୍ତି ଯେ ଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି, ଏ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି । ବାହାଘର ତ’ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ଛୋଟ ବେଳୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଏ ! ଝିଅର ବାହାଘର ଚିନ୍ତା କେବେଠୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ୍, ଏପରି କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲେଖାଅଛି ? ଆଉ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରେ ବାହାଘର କରିବାର ଥିବ ତେବେ ଆମକୁ କେବେଠାରୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ୍ ? ଦୁଇ-ତିନି ବର୍ଷର ହୋଇଥିବ, ସେବେଠାରୁ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଝିଅ ଚଉଦ-ପନ୍ଦର ବର୍ଷର ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ତ ମା-ବାପା ଭାବନ୍ତି ନା !

ବାବାଗ୍ରୀ : ନା, ତା’ପରେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ରହିଲା ନା ! ସେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ଚିନ୍ତା କରିବାବାଲା ମରିଯିବ ଅବା ଯାହାପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି, ସେ ମରିଯିବ, ଏହାର କ’ଣ ଠିକଣା ? ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ବାକି ଅଛି, ତା’ ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତା କିପରି କରିପାରିବ ?

ପୁଣି ତାହା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଦେଖିରେ ଯେ ଅମୁକ ଭାଇଙ୍କୁ ତ’ ଦେଖ, ଝିଅ ବାହାଘର ପାଇଁ କେତେ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ଆଉ ମୋତେ ତ’ ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ପୁଣି ଚିନ୍ତା ହିଁ ଚିନ୍ତାରେ ତରଳୁଜ ପରି ହୋଇଯାଏ ! ଆଉ ଝିଅର ବାହାଘର ସମୟ ଆସେ ସେତେବେଳେ ହାତରେ ଚାରି ଅଣା ମଧ୍ୟ ନଥାଏ । ଚିନ୍ତାବାଲା ଟଙ୍କା କେଉଁଠୁ ଆଣିବ ?

ଆପଣଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କେବେ କରିବା ଉଚିତ୍ ? ଯେ ଯେତେବେଳେ ଆଖପାଖ ଲୋକେ କହିବେ ଯେ, ‘ଝିଅ ପାଇଁ କିଛି କଲୁ ?’ ସେତେବେଳେ ଆପଣ ବୁଝିନେବେ ଯେ ଏବେ ବିଚାର କରିବାର ସମୟ ଆସି ଯାଇଛି ଆଉ ସେବେଠାରୁ ତା’ ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିବ ! ଏଠି ତ’ ଆଖପାଖବାଲା କିଛି କହନ୍ତି ନାହିଁ ଆଉ ତା’ ପୂର୍ବରୁ, ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଚିନ୍ତା କରେ ! ପୁଣି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କହିବ ଯେ, ‘ତୋତେ ମନେ ଅଛି ଆମ ଝିଅ ବଡ଼ ହେଉଛି ଆଉ ତା’ର ବାହାଘର କରିବାର ଅଛି ?’ ଏବେ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କ’ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରାଉଛୁ ? !

କୁସମୟର ଚିନ୍ତା

ସତର ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଝିଅ ବାହାଘର ଚିନ୍ତା କରୁଛି, ତେବେ ମରିବା ଚିନ୍ତା କ'ଣ ପାଇଁ କରୁନାହିଁ? ତେବେ କହିବ ଯେ, ‘ନା, ମରିବା କଥା ତ’ ମନେ ପକାନା ।’ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ପଚାରିଲି, ‘ମରିବା କଥା ମନେ ପକାଇବାରେ କ’ଣ ଅସୁବିଧା ଅଛି ? ତୁମେ ମରିବ ନାହିଁ କି ?’ ସେତେବେଳେ କୁହେ ଯେ, ‘ଯଦି ମରିବା କଥା ମନେ ପକାଇବ ନା, ତେବେ ଆଜିର ସୁଖ ଚାଲିଯାଏ, ଆଜିର ଆମର ସବୁ ସାଦ ବିଗିଡ଼ି ଯାଏ ।’ ‘ତେବେ ପୁଣି ଝିଅର ବାହାଘର କଥା କ’ଣ ପାଇଁ ମନେ ପକାଉଛୁ ? ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ତୋର ସାଦ ଚାଲିଯିବ ନା ? ଆଉ ଝିଅ ନିଜ ବାହାଘର ପାଇଁ ସବୁ ନେଇକରି ଆସିଛି । ମା-ବାପା ତ’ ଏଥିରେ ନିମିତ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।’ ଝିଅ ନିଜ ବାହାଘର ପାଇଁ ସବୁ ସାଧନ ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ବ୍ୟାଙ୍କ ବାଲାନ୍ସ, ଟଙ୍କା, ସବୁ ନେଇକରି ଆସିଛି । କମ୍ ବା ଅଧିକ ଯେତିକି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୁଏ ସେ ଏକଜାକୂଳୀ ସବୁ କିଛି ନେଇକରି ଆସିଥାଏ ।

ଝିଅର ଚିନ୍ତା ତୁମକୁ କରିବାର ନାହିଁ । ତୁମେ ଝିଅର ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଅଟ । ଝିଅ ନିଜ ପାଇଁ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ଆମକୁ କାହା ପାଖକୁ କହିବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ ଯେ ପୁଅ ଜନ୍ମକର । ଆମର ଝିଅ ଅଛି, ତା’ ପାଇଁ ପୁଅ ଜନ୍ମ କର, ଏପରି କହିବା ପାଇଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ? ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ଜିନିଷ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ନେଇକରି ଆସିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ବାପା କହିବ, ‘ଏ ପତିଶ ବର୍ଷ ହୋଇଗଲାଣି, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା’ର କିଛି ଠିକଣା ମିଳୁନାହିଁ । ଏମିତି ଅଟେ, ସେମିତି ଅଟେ ।’ ସେ ପୁରା ଦିନ ଗାଇ ଚାଲିଥାଏ । ଆରେ, ସେଠାରେ ପୁଅ ସତେଜଶ ବର୍ଷର ହୋଇ ସାରିଲାଣି, କିନ୍ତୁ ତୋତେ ମିଳୁନାହିଁ, ତେବେ କ’ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାର କରୁଛୁ ? ଶୋଇ ଯା ନା ତୁପତାପ । ସେ ଝିଅ ନିଜ ଟାଇମିଙ୍ଗ୍(ସମୟ)ଇତ୍ୟାଦି ସବୁ ସେଟ୍(ସ୍ଥିର) କରି ଆସିଛି ।

ଯାହା ତୁମ ସଭାରେ ନାହିଁ, ତାହାର ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ପୂର୍ବ ଜନ୍ମରେ ଦୁଇ ତିନିଟି ଛୋଟ ଝିଅ ଥିଲେ, ପୁଅ ଥିଲେ, ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏତେ ଛୋଟ-ଛୋଟ ଥିବାବେଳେ ଛାଡ଼ିକରି ଆସିଥିଲେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଚିନ୍ତା

କରୁଛ ? କ’ଣ ପାଇଁ ? ଆଉ ଏମିତି ମରିବା ସମୟରେ ତ’ ବହୁତ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନା, ଯେ ସାନ ଝିଅର କ’ଣ ହେବ ? କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ପୁଣି ନୂଆ ଜନ୍ମ ନିଏ, ତେବେ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମର କିଛି ଚିନ୍ତା ହିଁ ନାହିଁ ନା ! ଚିଠି-ସନ୍ଦେଶ କିଛି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ସବୁ ପରସତା ଅଟେ, ସେଥିରେ ହାତ ନମାରିବା ଉଚିତ୍ । ଏଥିପାଇଁ ଯାହା କିଛି ବି ହୁଏ, ‘ତାହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତରେ ଥିବ ତେବେ ଭଲ ହେଉ, ଆଉ ନଥିବ ତେବେ ଭଲ ନହେଉ ।’

ଚିନ୍ତା କରିବା ଅପେକ୍ଷା ଧର୍ମ ରାସ୍ତାରେ ମୋଡ଼ିଦିଅ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଘରର ଯିଏ ପ୍ରମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତାହା କିପରି ଦୂର କରିହେବ ?

ଦାବାଶ୍ରୀ : କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନ କ’ଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ‘ଜୀବ ତୁ କାହେ ସୋଚ କରେ, କୃଷ୍ଣ କୋ କରନା ହୋ ସୋ କରେ ।’ ଏପରି ପଢ଼ିଛ ? ତେବେ ପୁଣି ଚିନ୍ତା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ କ’ଣ ?

ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ କ୍ଲେଶ କ’ଣ ପାଇଁ କରୁଛ ? ଧର୍ମରାସ୍ତାରେ ମୋଡ଼ିଦିଅ ସେମାନଙ୍କୁ, ସୁଧୁରିଯିବେ ।

କିଛି ତ’ ବ୍ୟବସାୟକୁ ନେଇ ଚିନ୍ତା କରିଚାଲିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ କ’ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ? ମନରେ ଏପରି ଥାଏ ଯେ, ‘ମୁଁ ହିଁ ଚଳାଇଛି’ । ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ‘ସେ ଚଳାଇବାବାଲା କିଏ’ ଏପରି କିଛି ସାଧାରଣ ଭାବରେ ହେଉନା କାହିଁକି, କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅବଲମ୍ବନ ନିଏ ନାହିଁ । ଯଦିଓ, ତୁ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ଜାଣି ନାହୁଁ, ତଥାପି ଆଉ କିଛି ଅବଲମ୍ବନ ତ’ ନେ ! କାରଣ ତୁ ଚଳାଇନାହୁଁ, ଏହା ଅଳ୍ପ ବହୁତ ତୋ ଅନୁଭବରେ ଆସିଥାଏ । ଚିନ୍ତା ତ’ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଇଚ୍ଛାଜନୀ ଅଟେ ।

ଅଧିକ ଚିନ୍ତାବାଲା କିଏ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯାହାକୁ ଦୁଇଓଲିର ରୁଟି ମିଳୁନଥିବ, ତା’କୁ ତ’ ସବୁଦିନ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନା ଯେ ‘କାଲି କ’ଣ କରିବି ? କାଲି କ’ଣ ଖାଇବି ?’

ଦାବାଶ୍ରୀ : ନା, ନା, ତାହା ଏପରି ଯେ, ସରପ୍ଳସ(ଅତିରିକ୍ତ)ର ଚିନ୍ତା

ହୁଏ, ଖାଇବାର ଚିନ୍ତା କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ସରପୁସର ହିଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଏ ପ୍ରକୃତି ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯେ କେବଳ ସରପୁସର ହିଁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଅନ୍ୟଥା, ଛୋଟରୁ ଛୋଟ ଚାରା କେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ଉଠିଥାଉ, ସେଠାରେ ପାଣି ଛିଞ୍ଚି ହୋଇଯାଏ । ଏତିକି ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତ’ ଅଛି । ଏହା ରେଗୁଲେଟର ଅଫ୍ ଦି ୱର୍ଲ୍ଡ୍ ଅଟେ । ତାହା ୱର୍ଲ୍ଡ୍‌କୁ ରେଗୁଲେଟନରେ ହିଁ ରଖିଥାଏ ନିରନ୍ତର । ଏହା ଏପରି କୌଣସି ଗପ ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ସରପୁସର ହିଁ ଚିନ୍ତା ଅଟେ, ତା’କୁ ଖାଇବାର ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁ ଏପରି ସରପୁସବାଲା ହିଁ ମିଳିଛନ୍ତି ଲାଗୁଛି ଯେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହିଁ ହେଉଥାଏ, ଡେଫିସିଟ୍(ନିଅଣ୍ଟ)ବାଲା କେହି ମିଳିନାହାନ୍ତି ଲାଗୁଛି !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, ଏପରି ନୁହେଁ, ଡେଫିସିଟ୍‌ବାଲା ବହୁତ ମିଳିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ମନରେ ଅଳ୍ପ ଏପରି ହୁଏ ଯେ ଆଜି ଏତିକି ଆଣିବାର ଅଛି, ସେ ନେଇ ଆସନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଚିନ୍ତା-ବିନ୍ତା କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଲଗା ଲୋକ ହୋଇଥିବେ ଆଉ ଏମାନେ ତ’ ଭଗବାନଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିଦିଅନ୍ତି । ‘ଭଗବାନଙ୍କୁ ଯାହା ଭଲ ଲାଗିଲା ତାହା ମୋ ପାଇଁ ଠିକ୍’ ଏପରି ଚାଲନ୍ତି । ଆଉ ଏମାନେ ତ’ ଭଗବାନ ନୁହେଁ, ଏମାନେ ତ’ ନିଜେ କର୍ତ୍ତା ଅଟନ୍ତି ନା ! କର୍ମର କର୍ତ୍ତା ମୁଁ ଏବଂ ଭୋକ୍ତା ମଧ୍ୟ ମୁଁ, ଏଥିପାଇଁ ପୁଣି ଚିନ୍ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ନିଏ ।

ଚିନ୍ତା, ସେଠାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିତ୍ତବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଯଦି ଏପରି ହେବ ତେବେ ତ’ ପୁଣି ଲୋକେ କାମକୁ ଯିବେ ନାହିଁ ଆଉ ଚିନ୍ତା କରିବେ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ନା, କାମକରିବା ପାଇଁ ଯାଆନ୍ତି । ତାହା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ହାତରେ ନାହିଁ ନା ! ସେମାନେ ଲଟ୍‌ଟୁ ଅଟନ୍ତି, ପ୍ରକୃତି ଯେପରି ଘୁରାଉଛି ସେପରି ଘୁରୁଛନ୍ତି ଆଉ ମୁହଁରେ ଅହଂକାର କରୁଛନ୍ତି ଯେ ମୁଁ କାମକୁ ଯାଇଥିଲି । ଆଉ ବେକାରରେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ଚିନ୍ତାବାଲା ଟଙ୍କା ଆଣିବ କେଉଁଠୁ ? ଲକ୍ଷ୍ମୀଜୀଙ୍କ ସଭାବ କିପରି ? ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚିନ୍ତାବାଲା ପାଖରେ ରୁହନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ଆନନ୍ଦବାଲା ହୋଇଥିବେ, ଭଗବାନଙ୍କୁ ମନେ ପକାଉଥିବେ, ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯାଆନ୍ତି ।

ଚିନ୍ତାରୁ ଧନ୍ୟର ସର୍ବନାଶ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଧନ୍ୟର ଚିନ୍ତା ହେଉଛି, ବହୁତ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଆସୁଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ଲାଗେ ତେବେ ବୁଝିନେବ ଯେ କାମ ଏବେ ଅଧିକ ବିଗିଡ଼ିବ । ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ ତେବେ ବୁଝିବ ଯେ କାମ ବିଗିଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା କାମର ଅବରୋଧକ ଅଟେ । ଚିନ୍ତାରୁ ତ' ଧନ୍ୟର ସର୍ବନାଶ ହୋଇଯାଏ । ଯିଏ ବଢ଼େ-ଘଟେ, ତାହାର ନାମ ଧନ୍ୟ, ପୁରଣ-ଗଳନ ଅଟେ । ଯାହାର ପୁରଣ ହେଲା ତାହାର ଗଳନ ହେବା ବିନା ରହିବ ନାହିଁ । ଏହି ପୁରଣ-ଗଳନରେ ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଚମତ୍କାରିତା ନାହିଁ । ଆଉ ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ଚମତ୍କାରିତା ଅଟେ, ସେଥିରେ କିଛି ପୁରଣ-ଗଳନ ହୁଏ ନାହିଁ ! ଏପରି ଶୁଦ୍ଧ ବ୍ୟବହାର ଅଟେ ! ଏ ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ-ଛୁଆ ପିଲା ସମସ୍ତେ ପାଟନର୍ସ ଅଟନ୍ତି ନା ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସୁଖ-ଦୁଃଖର ଭୋଗବଟା (ଭୋଗିବା)ରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମେ ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ-ପିଲାମାନଙ୍କର ଅଭିଭାବକ ଅଟ । କେବଳ ଅଭିଭାବକକୁ ହିଁ ଚିନ୍ତା କ'ଣ ପାଇଁ କରିବା ଉଚିତ୍ ? ଆଉ ଘରବାଲା ତ' ଓଳଟା କହୁଛନ୍ତି ଯେ ତୁମେ ଆମ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା କଲେ କିଛି ବଢ଼ିଯାଉଛି କି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ବହୁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ବହୁ ନାହିଁ ? ତେବେ ପୁଣି ସେ ବେକାର ବ୍ୟାପାର କିଏ କରିବ ? ଯଦି ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ଵାରା ବଢ଼ିଯାଉଥିବ ତେବେ କର ।

ସେହି ଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ଵାରା ଚିନ୍ତା ଗଲା...

ଧନ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ତ' ବହୁତ ବଡ଼ ଛାତି ଦରକାର । ଯଦି ସାହାସ କମିଯିବ ତେବେ ଧନ୍ୟ ଠପ୍ ହୋଇଯିବ ।

ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ଆମ କମ୍ପାନୀରେ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା, ଜ୍ଞାନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ । ସେତେବେଳେ ମୋତେ ରାତିସାରା ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ, ଚିନ୍ତା ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଭିତରୁ ଉତ୍ତର ମିଳିଲା ଯେ ଏ କ୍ଷତିର ଚିନ୍ତା ଏବେ କିଏ କିଏ କରୁଥିବେ ? ମୋତେ ଲାଗିଲା ଯେ ମୋ ଭାଗୀଦାରମାନେ କଦାଚିତ୍ ଚିନ୍ତା

ନକରୁଥାଇ ପାରନ୍ତି । କେବଳ ମୁଁ ଏକାହିଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥାଇ ପାରେ । ଆଉ ସ୍ତ୍ରୀ-ପିଲା ସବୁ ଭାଗ୍ୟବାର ଅଟନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ତ' କିଛି ଜାଣି ହିଁ ନାହାନ୍ତି । ଏବେ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ଚାଲୁଛି, ତେବେ ମୁଁ ଏକାହିଁ ନିର୍ବୁଦ୍ଧିଆ ଅଟେ ଯେ ଚିନ୍ତା କରିବି ଏ ସବୁ ! ତେବେ ପୁଣି ମୋତେ ଅକଲ ଆସିଗଲା । କାରଣ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ, ଭାଗ୍ୟବାର ଅଟନ୍ତି ସବୁ, ତେବେ କ'ଣ ମୁଁ ଏକା ଚିନ୍ତା କରିବି ?

ବିଚାର କର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ

ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ କ'ଣ, ଏହା ବୁଝିନେବାକୁ ହେବ ଯେ ମନର ବିଚାର ଅଧିକ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଆମକୁ କୌଣସି ବିଷୟରେ, ଧର୍ମା ବିଷୟରେ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟରେ ଅଥବା କୌଣସି ରୋଗ ହୋଇଥିବ ଆଉ ତା' ପାଇଁ ବିଚାର ଆସିଲା, କିଛି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସେ ବିଚାର ଆମକୁ ଚକ୍ରୁରେ ପକାଇ ଦିଏ ତେବେ ବୁଝିନେବ ଯେ ଏ ଓଲଟା ରାସ୍ତାରେ ଗଲାଣି, ଅର୍ଥାତ୍ ବିଚିତ୍ରି ଗଲା । ସେଠାରୁ ପୁଣି ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ।

ବିଚାର କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିଚାର ମାନେ କ'ଣ ? ଗୋଟିଏ ବିଚାର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଆଉ ଏକ ସୀମାରୁ ପାରି ହୋଇଗଲା, ତେବେ ତାହା ଚିନ୍ତା କୁହାଯାଏ । ସୀମା ଭିତରେ ରହି ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ବିଚାରଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଳିତା କେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ? ଭିତରେ ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ନ ଉଠେ ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ହେବାକୁ ଲାଗେ ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦେବ । ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ଉଠିବା ପରେ ଚିନ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ । ଏହା ମୋର ଆବିଷ୍କାର ଅଟେ ।

ଚିନ୍ତା କରିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ । ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, ଯେ ଭାଇ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଚାର କରିବ, ଆଉ ବିଚାର ଯେବେ ଚିନ୍ତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ଉଚିତ୍ । ଏ ଏବଂ ନିର୍ମାଳ ବିଚାର, ଚିନ୍ତା କୁହାଯାଏ । ଏଥିପାଇଁ ମୁଁ ବିଚାର କରେ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏବଂ ନିର୍ମାଳ ହେଲା ଆଉ ପେଟରେ ମନ୍ତ୍ରଣ ହେଲା, ତେବେ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ସାମାନ୍ୟ ଭାବରେ ଭିତରର ଦେଖୁଥାନ୍ତି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ବିଚାର କୁହାଯାଏ ଆଉ ଭିତରେ ଚିନ୍ତା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ତେବେ ଫାଶରେ ପଡ଼ିଗଲା ଏପରି କୁହାଯାଏ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ଫାଶରେ ହିଁ ପଡ଼ିଗଲା ନା ! ଚିନ୍ତା ହେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସେ ବୁଝିଥାଏ ଯେ ମୋ କାରଣରୁ ହିଁ ଚାଲୁଛି, ଏପରି ମାନି ନେଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ସେ ସବୁ ଝଞ୍ଜିଟରେ ପଡ଼ିବା ଭଳି ହିଁ ନୁହେଁ, ଆଉ ଏପରି ଅଟେ ମଧ୍ୟ । ଏ ତ' ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଏ ରୋଗ ପଶିଗଲାଣି । ଏବେ ଶାନ୍ତ ବାହାରିବ କିପରି ? ଶାନ୍ତ ବାହାରିବ ନାହିଁ ନା ! ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଗଲାଣି, ତାହା ଯିବ ନାହିଁ ନା ! ହାବିରୁଏଟେଡ୍ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବେ ତେବେ ବାହାରିଯାଏ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହଁ, ବାହାରିଯାଏ, ମାତ୍ର ଧିରେ ଧିରେ ବାହାରେ, କିନ୍ତୁ ଏକାଥରେ ଯାଏ ନାହିଁ ନା ପୁଣି !

ପରସରା ହାତରେ ନେବା, ସେଠାରେ ଚିନ୍ତା

ତୁମର କେମିତି ? କେବେ ଉପାଧି (ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ଦୁଃଖ) ହୋଇଯାଏ ? ଚିନ୍ତା ହୋଇଯାଏ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏ ଆମର ବଡ଼ ଝିଅର ନିର୍ବନ୍ଧ ଠିକ୍ ହେଉନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ଉପାଧି ହୋଇ ଯାଇଛି ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମ ହାତରେ ଅଛି ତେବେ ଉପାଧିରେ ରୁହ ନା, କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ତୁମ ହାତରେ ଅଛି ? ନାହିଁ ? ତେବେ ପୁଣି କ'ଣ ପାଇଁ ଉପାଧି କରୁଛ ? ତେବେ କ'ଣ ଏ ସେଠାରେ ହାତରେ ଅଛି ? ଏ ଭଉଣୀ ହାତରେ ଅଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତେବେ କାହା ହାତରେ ଅଛି, ତାହା ନକାଣି ତୁମେ ଉପାଧିରେ ରହିବ, ତାହା କାହା ପରି ଅଟେ ଯେ ଘୋଡ଼ାଚାଡ଼ି ଚାଲୁଥିବ, ତା' ଭିତରେ ଆମେ ଦଶଜଣ ବସିଥିବା, ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ଘୋଡ଼ା ଟାଣୁଥିବେ, ଏବେ ତାକୁ ଚଲାଉବା ବାଲା ଚଲାଉଛି ଆଉ ଭିତରୁ ଆମେ ଚିତ୍କାର କରିବା ଯେ, 'ଏ, ଏମିତି ଚଲା, ଏ, ଏମିତି ଚଲା' ତେବେ କ'ଣ ହେବ ? ଯିଏ ଚଲାଉଛି, ତା'କୁ ଦେଖ ନା ! 'ଚଲାଉବାବାଲା

କିଏ' ଏହା ଜାଣିବା ତେବେ ଆମକୁ ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେ ଦିନ-ରାତି ଚିନ୍ତା କରୁଛ ? କେବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିବ ? ତାହାର ଅନ୍ତ କେବେ ଆସିବ ? ଏହା ମୋତେ ବତାଅ ।

ଝିଅ ତ' ନିଜର ନେଇକରି ଆସିଛି, କ'ଣ ତୁମେ ତୁମର ନେଇକରି ଆସିନଥିଲ ? ଏ ସେଠାକୁ ତୁମକୁ ମିଳିଲେ ନା ନାହିଁ ? ଯଦି ସେଠାକୁ ତୁମକୁ ମିଳିଗଲେ, ତେବେ ଏ ଝିଅକୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମିଳିବେନି ? ତୁମେ ଟିକେ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ତ' ରଖ । ବୀତକ୍ଷା ମାର୍ଗରେ ଅଛ ଆଉ ଏପରି ଯୈର୍ଯ୍ୟ ରଖୁବ ନାହିଁ ତେବେ ତ' ଆର୍ତ୍ତଧ୍ୟାନ ହେବ, ଗୌଦ୍ରଧ୍ୟାନ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏପରି ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସଭାବିକ ଫିକର(ଚିନ୍ତା) ତ' ହୁଏ ନା !

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ସେ ସଭାବିକ ଫିକର, ତାହା ହିଁ ଆର୍ତ୍ତଧ୍ୟାନ ଏବଂ ଗୌଦ୍ରଧ୍ୟାନ କୁହାଯାଏ । ଭିତରେ ଆମକୁ ପାଡ଼ା ପହଞ୍ଚାଇଲେ ଆମେ । ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ପାଡ଼ା ହେଉନଥିବ ତେବେ ଠିକ୍, କିନ୍ତୁ ଏ ତ' ଆମକୁ ପାଡ଼ା ପହଞ୍ଚାଇଲେ ।

ଚିନ୍ତାଦ୍ୱାରା ବନ୍ଧାହୁଏ ଅନ୍ତରାୟ କର୍ମ

ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତରାୟ କର୍ମ ପଡ଼େ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଳମ୍ବିତ ହୁଏ । ଆପଣଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିବ ଯେ ଅମୃତ ଜାଗାରେ ପୁଅ ଅଛି, ତେବେ ଆପଣ ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତୁ । ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ଭଗବାନ ମନା କରିଛନ୍ତି । ଚିନ୍ତା କରିବା ଦ୍ୱାରା ତ' ଅଧିକ ଅନ୍ତରାୟ ପଡ଼େ ଏବଂ ବୀତରାଗ ଭଗବାନ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ, 'ଭାଇ, ଯଦି ତୁମେ ଚିନ୍ତା କରୁଛ ତେବେ ତୁମେ ହିଁ ମାଲିକ ଅଟ ? ତୁମେ ହିଁ ଦୁନିଆ ଚଳାଇଛ ? ଏମିତି ଯଦି ଦେଖାଯାଏ ତେବେ ଜାଣିହେବ ଯେ ନିଜକୁ ମଳତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ତାହା ତ' ଯେବେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଡାକିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଶକ୍ତି ଆମର ଅଟେ, ଏପରି ଆମକୁ ଲାଗେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଶକ୍ତି ନିଜର ନୁହେଁ । ସେ ଶକ୍ତି କାହା ଅଧୀନରେ ଅଛି, ଏପରି ସବୁ ଖବର ରଖିବା କଥା ନୁହଁ କି ?

ଏହାକୁ ଚଳାଇବାବାଲା କିଏ ହୋଇଥିବ ? ଭଉଣୀ, ତୁମେ ତ' ଜାଣିଥିବ ? ଏ ସେଠାକୁ ଜାଣିଥିବେ ? କେହି ଚଳାଇବାବାଲା ଥିବ, ନା ତୁମେ ଚଳାଇଛ ?

ଚଲାଇବାବାଲା ସଂଯୋଗ...

କର୍ତ୍ତା କିଏ ? ଏ ସଂଯୋଗ କର୍ତ୍ତା ଅଟେ । ଏ ସମସ୍ତ ସଂଯୋଗ, ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ସରକମ୍ପେନ୍ସିୟଲ୍ ଏଭିଡେନ୍ସ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ, ଏପରି ଅଟେ । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ହାତରେ ସତ୍ତା ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ତ’ ସଂଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖୁଥିବାର ଅଛି ଯେ ସଂଯୋଗ କିପରି ଅଟେ । ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । କେହି ମଣିଷ ମାର୍ଜ ମାସରେ ବର୍ଷାର ଆଶା ରଖେ, ତାହା ଭୁଲ୍ କୁହାଯିବ । ଆଉ ଜୁନ ପକ୍ଷର ତାରିଖ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହୁଏ । ସମୟର ସଂଯୋଗ ଏକାଠି ହେଲା, କିନ୍ତୁ ଯଦି ବାଦଲର ସଂଯୋଗ ମିଳିନଥିବ, ତେବେ ବିନା ବାଦଲରେ ବର୍ଷା କିପରି ହେବ ? କିନ୍ତୁ ବାଦଲ ଜମା ହେଲେ, ସମୟ ଆସିଗଲା, ପୁଣି ବିଜୁଳି ଚମକିଲା, ଅନ୍ୟ ଏଭିଡେନ୍ସ ଏକାଠି ହେଲେ, ତେବେ ବର୍ଷା ହେବ ହଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସଂଯୋଗ ମିଳିବା ଦରକାର । ମଣିଷ ସଂଯୋଗାଧୀନ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଏପରି ମାନେ ଯେ, ‘ମୁଁ କିଛି କରୁଛି’ କିନ୍ତୁ ତା’ର କର୍ତ୍ତା ହେବା ମଧ୍ୟ ସଂଯୋଗାଧୀନ ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ସଂଯୋଗ ବିଚ୍ଛିଡ଼ି ଯିବ, ତେବେ ତା’ ଦ୍ଵାରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବନି ।

‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବା ଦ୍ଵାରା ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସମାଧାନ

ବାସ୍ତବରେ ‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବା ଉଚିତ୍ ନା, ନିଜେ ନିଜ ଉପରେ ବିଜନେସ୍ କରିବା, ତେବେ ସାଙ୍ଗରେ ଆସିବ । କେବଳ ନାମ ସହ ବିଜନେସ୍ କରିବା, ତେବେ ଆମ ହାତରେ କିଛି ରହିବ ନାହିଁ । ଅସ୍ଥ-ବହୁତ ବୁଝିବାକୁ ତ’ ପଡ଼ିବ ନା ନାହିଁ ? ‘ମୁଁ କିଏ’ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନା !

ଏଠାରେ ତୁମର ସମାଧାନ କରିଦିଏ, ପୁଣି ଚିନ୍ତା-ଓରିଜ୍ କେବେ କିଛି ହେବ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତା ହୁଏ, ତାହା ପସନ୍ଦ ଲାଗେ ? କ’ଣ ପାଇଁ ପସନ୍ଦ ଲାଗେନି ?

ଅନନ୍ତ କାଳରୁ ଭଟକୁଛନ୍ତି ଏ ଜୀବମାନେ, ଅନନ୍ତ କାଳରୁ । ତେବେ, କେବେ କେମିତି ଏପରି ପ୍ରକାଶ ସରୁପ ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ମିଳିଯାନ୍ତି, ସେତେବେଳେମୁହଁ କରାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

ଚେନଶନ୍ ଅଲଗା ! ଚିନ୍ତା ଅଲଗା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ସାଙ୍ଗରେ ଅହଂକାର କିପରି ଅଛି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ମୁଁ ନଥିବି ତେବେ ଚାଲିବ ନାହିଁ, ଏପରି ତା'କୁ ଲାଗେ ।
'ଏହା ମୁଁ ହିଁ କରୁଛି । ମୁଁ ନକରିବି ତେବେ ହେବ ନାହିଁ, କିପରି ହେବ ? ସକାଳେ
କ'ଣ ହେବ ?' ଏପରି ଚିନ୍ତା କରେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା କାହାକୁ କହନ୍ତି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : କୌଣସି ଜିନିଷକୁ ସର୍ବସ୍ୱ ମାନିନେଇ ତାହାର ଚିନ୍ତନ କରିବା,
ତାହାକୁ ଚିନ୍ତା କୁହନ୍ତି । ପତ୍ନୀର ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥିବ, ଏବଂ ଟଙ୍କାଠାରୁ
ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଯଦି ପତ୍ନୀ ହିଁ ସର୍ବସ୍ୱ ଲାଗୁଥିବ, ତେବେ ସେଇଠୁ ତା'କୁ ଚିନ୍ତା
ହେବାକୁ ଲାଗିବ । ତା'କୁ ସବୁଠୁ ବେଶି ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଲ, ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା ପଶିଯିବ
ଆଉ ଯାହାପାଇଁ ସର୍ବସ୍ୱ ଆମ୍ଭ ହିଁ ଅଟେ, ତା'କୁ ପୁଣି କ'ଣ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ହେବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚେନଶନ୍ ମାନେ କ'ଣ ? ଚିନ୍ତା ତ' ବୁଝିହେଲା, ଏବେ
ଚେନଶନ୍‌ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବତାନ୍ତୁ ଯେ ଚେନଶନ୍ କାହାକୁ କହିବା ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚେନଶନ୍ ସେହି ସ୍ତରର ଅଟେ । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ସର୍ବସ୍ୱ
ନଥାଏ, ସବୁ ପ୍ରକାରର ମାନସିକ ତାପ ଥାଏ । ଚାକିରିର ଠିକଣା ପଡୁନାହିଁ, କ'ଣ
ହେବ ? ଗୋଟିଏ ପଟେ ସ୍ତ୍ରୀର ଦେହ ଖରାପ, ତା'ର କ'ଣ ହେବ ? ପୁଅ ଠିକ୍‌ରେ
ସ୍କୁଲ ଯାଉନାହିଁ, ତା'ର କ'ଣ ହେବ ? ଏସବୁ ମାନସିକ ତାପକୁ ଚେନଶନ୍ କହନ୍ତି ।
ମୁଁ ତ' ସତେଇଶ ବର୍ଷ ହେଲା ଚେନଶନ୍ ହିଁ ଦେଖୁନାହିଁ !

ସାବଧାନ ହେବା ଏବଂ ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଫରକ୍ । ସାବଧାନ ହେବା
ତ' ଜାଗୃତି ଅଟେ ଆଉ ଚିନ୍ତା ଅର୍ଥାତ୍ ହୃଦୟ ଜାଳି ଚାଲିବା ।

ନର୍ମାଲିଟୀରୁ ମିଳେ ମୁକ୍ତି

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ପରବଶତା ଏବଂ ଚିନ୍ତା ଦୁହେଁ ସମାନ ନୁହଁନ୍ତି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ତ' ଏବଂ ନର୍ମାଲ୍ ଜଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ ଆଉ ପରବଶତା
ତାହା ଜଗୋଇଜମ୍ ନୁହେଁ । ପରବଶତା ତ' ଅସହାୟତା ଅଟେ ଆଉ ଚିନ୍ତା ତାହା

ଏବଂ ନିର୍ମାଳ୍ ଇଗୋଇଜମ୍ ଅଟେ । ଏବଂ ନିର୍ମାଳ୍ ଇଗୋଇଜମ୍ ହେବ ତେବେ ଚିନ୍ତା ହେବ ଅନ୍ୟଥା ହେବ ନାହିଁ । ରାତିରେ ଘରେ କାହାକୁ ନିଦ ଆସୁନଥିବ ? ତେବେ କହିବା, ଯାହାକୁ ଇଗୋଇଜମ୍ ଅଧିକ ଥାଏ ତା'କୁ ।

ଇଗୋଇଜମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ କୁହାଯାଇଛି, ଏବଂ ନିର୍ମାଳ୍ ଇଗୋଇଜମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚିନ୍ତା କରିବା ଦୋଷ ଅଟେ ଆଉ ତାହାର ପରିଣାମ ପଶୁଗତି ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ, ତା' ପାଇଁ କ'ଣ ଉପାୟ ଅଛି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପଛକୁ ଫେରିଆସ । ପଛକୁ ଫେରିଆସିବା ଉଚିତ୍ ନଚେତ୍ ପୁଣି ଇଗୋଇଜମ୍ ପୁରାପୁରି ଖତମ୍ କରିଦେବା ଉଚିତ୍ । ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ ଥିବେ, ଜ୍ଞାନୀପୁରୁଷ 'ଜ୍ଞାନ' ଦେବେ, ତେବେ ସବୁ ହୋଇଯାଏ ।

ଚିନ୍ତା କିପରି ଯିବ ?

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଚିନ୍ତା କ'ଣ ପାଇଁ ଯାଉନାହିଁ ? ଚିନ୍ତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ କ'ଣ କରିବି ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିବ, ଏପରି ମଣିଷ ମିଳିବେ ହିଁ ନାହିଁ । କୃଷ୍ଣ ଭଗବାନଙ୍କ ଭକ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ବନ୍ଦ ହୋଇ ନଥାଏ ନା ! ଆଉ ଚିନ୍ତା ଦ୍ଵାରା ପୁରା ଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧ ହୋଇଯାଏ, ପ୍ରାକ୍ତର ହୋଇଯାଏ ।

ସଂସାରରେ ଗୋଟିଏ ମଣିଷ ଏପରି ନଥିବ ଯେ ଯାହାକୁ ଚିନ୍ତା ହେଉନଥିବ । ସାଧୁ-ସାଧ୍ଵୀ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କେବେ ନା କେବେ ତ' ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ସାଧୁଙ୍କୁ ଜନକମ୍ ଟ୍ୟାକୁ ନଥାଏ, ସେକୁ ଟ୍ୟାକୁ ନଥାଏ, ଘରଭଡ଼ା ନଥାଏ, ତଥାପି କେବେ ନା କେବେ ଚିନ୍ତା ହୁଏ । ଶିଷ୍ୟ ସାଙ୍ଗରେ ଝଞ୍ଜଟ ହେବ ତେବେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହୋଇଯାଏ । ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ବିନା ଚିନ୍ତା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ଘଣ୍ଟାରେ ତ' ମୁଁ ତୋ'ର ସବୁ ଚିନ୍ତା ନେଇଯାଏ ଆଉ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଡି ଦିଏ ଯେ ଯଦି ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ଓକିଲ ଧରିକି ଅଦାଲତରେ ମୋ ଉପରେ କେସ୍ ଚଲାଉବୁ । ଏପରି ମୁଁ ହଜାର-ହଜାର ଲୋକଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା ରହିତ କରି ଦେଇଛି । ଆରେ ମାର୍ ! ଯାହା ମାଗିବୁ ତାହା ଦେବି ଏପରି ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଟିକେ

ଠିକ୍ରେ ମାଗୁ, ଏପରି କିଛି ମାଗିବୁ ଯେ ଯାହା ତୋ ପାଖରୁ କେବେ ମଧ୍ୟ ନ ଯିବ । ଏ ନାଶ୍ୱତ ଜିନିଷ ମାଗିବୁ ନାହିଁ । ଶାଶ୍ୱତ ସୁଖ ମାଗିନେବୁ ।

ମୋ ଆଜ୍ଞାରେ ରହୁଥିବେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ପୁଣି ମୁକଦ୍ଦମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଛି । ମୋ ଆଜ୍ଞାରେ ରହିବ । ଏଠାରେ ସବୁକିଛି ମିଳେ, ଏପରି ଅଟେ । ଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ କ’ଣ ସର୍ତ୍ତ ରଖୁଛି, ଜାଣିଛ ତୁମେ ? ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ହେବ ତେବେ ମୋ ଉପରେ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ମୁକଦ୍ଦମା କରିବ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣଙ୍କ ପାଖରୁ ଜ୍ଞାନ ପାଇଲୁ, ମନ-ବଚନ-କାୟା ଆପଣଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କଲୁ, ପୁଣି ଚିନ୍ତା ହୁଏ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ହେବ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଚିନ୍ତା ଗଲା, ତାହାର ନାମ ସମାଧି । ତାହାଦ୍ୱାରା ପୁଣି ପୂର୍ବ ଅପେକ୍ଷା କାମ ଅଧିକ ହେବ, କାହିଁକିନା ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତତା ରହିଲା ନାହିଁ ନା ! ଅଧିକ ଯାଇ ବସିବା ମାତ୍ରେ କାମ ହୋଇଚାଲେ । ଘରର ବିଚାର ଆସେ ନାହିଁ, ବାହାରର ବିଚାର ଆସେ ନାହିଁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ବିଚାର ହିଁ ଆସେ ନାହିଁ, ଆଉ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକାଗ୍ରତା ରୁହେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରୁହେ ସେ ଠିକ୍

ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତିବର୍ଷର ଗୋଟିକିଆ ଝିଅ ଥିବ ତେବେ, ମନରେ ଏପରି ହୁଏ ଯେ ଏ ବଡ଼ ହେବ ତେବେ ଯାର ବାହାଘର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ । ଏପରି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ମନା କରିଛନ୍ତି । କାହିଁକିନା ଯେବେ ତା’ର ଟାଇମିଙ୍ଗ୍ ଆସିବ, ସେତେବେଳେ ସବୁ ଏଭିଡେନ୍ସ (ସଂଯୋଗ) ଏକାଠି ହୋଇଯିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଟାଇମିଙ୍ଗ୍ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ସେଥିରେ ହାତ ପୁରାଇବ ନାହିଁ । ତୁମେ ତୁମ ଅନୁସାରେ ଝିଅକୁ ଖୁଆଅ-ପିଆଅ, ପଢ଼ାଅ-ଲେଖାଅ କିନ୍ତୁ ଆଗର ସବୁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ, ଆଜି ଦିନର, ବର୍ତ୍ତମାନର ହିଁ । ଅତୀତ କାଳ ତ’ ବିଚିତ୍ରଲା । ଯାହା ତୁମର ଅତୀତ କାଳ, ତାକୁ କ’ଣ ଉଖାଉଛ ? ଉଖାଉ ନାହିଁ ନା ! ଅତୀତ କାଳ ବିଚିତ୍ରଲା, ତା’କୁ ତ’କେହି ମୂର୍ଖ ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ଉଖାଡ଼େ ନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହାତରେ ଅଛି । ତେବେ ପୁଣି ଆମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ହିଁ ରହିବା ଉଚିତ୍ । ଏବେ ତା’ ପିଉଛ, ତେବେ ଆରାମରେ ପିଅ, କାରଣ ଭବିଷ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ହାତରେ ଅଛି । ଆମକୁ

କ'ଣ ଝଞ୍ଜଟ ? ଏଥିପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ହିଁ ରହିବ । ଯେତେବେଳେ ଖାନା ଖାଅ, ସେତେବେଳେ ଖାଇବାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିତ୍ତ ରଖିକରି ଖାଇବା ଉଚିତ୍ । ପକୋଡ଼ା କେଉଁଥିରେ ବନିଛି, ଏସବୁ ଆରାମରେ ଜାଣିବ । ‘ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରହିବ’, ଏହାର ଅର୍ଥ କ’ଣ ଯେ ଯଦି କିଛି ହିସାବ କରୁଛ ତେବେ ପୂରାଫୁରି ଏକ୍ସ୍‌ପ୍ରେସ୍, ସେଥିରେ ହିଁ ଚିତ୍ତ ରଖିବା ଉଚିତ୍ । କାହିଁକିନା ଯଦି ଚିତ୍ତ ଭବିଷ୍ୟକାଳରେ ଯିବ ତେବେ ଆଜିର ହିସାବ ବିଚିତ୍ରିଯିବ । କାରଣ ଭବିଷ୍ୟତର ବିଚାର କିର୍-କିର୍ କରନ୍ତି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆଜିର ହିସାବ ବିଚିତ୍ରିଯାଏ । ଭୁଲ୍-ଭଟକା ହୋଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଯିଏ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ରୁହେ, ତା’ର ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ୍ ହୁଏ ନାହିଁ, ତା’କୁ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଚିନ୍ତା, ନୁହେଁ ତିସ୍‌ତାର୍ଜ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : କ’ଣ ଚିନ୍ତା ତିସ୍‌ତାର୍ଜ ଅଟେ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ଚିନ୍ତା ତିସ୍‌ତାର୍ଜରେ ଆସେ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଥିରେ ‘କରିବାବାଲା’ ଥାଏ ।

ଯେଉଁ ଚିନ୍ତା ତାର୍ଜ ରୂପରେ ଥିଲା, ତାହା ଏବେ ତିସ୍‌ତାର୍ଜ ରୂପରେ ହୁଏ, ତାହାକୁ ମୁଁ ସଫୋକେଶନ(ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥା) କୁହେ । କାରଣ ଭିତରେ ଛୁଇଁବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ ନା ! ଆମ୍ଭ ଅହଂକାରଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ବ୍ୟବହାର କରେ ନା ! ଯେବେ ଏକାକାର ହେଉଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଚିନ୍ତା ଥିଲା ।

ଏବେ ଯେଉଁ ସଫୋକେଶନ ଅଛି, ତାହା ତାର୍ଜ ହୋଇଥିବା ଚିନ୍ତା ଅଟେ । ତାହାର ତିସ୍‌ତାର୍ଜ ହେବା ସମୟରେ ତ’ ସଫୋକେଶନ ହୁଏ । ଯେପରି ତାର୍ଜ କ୍ରୋଧ ହୋଇଥିଲା ଆଉ ଆମ୍ଭ ଅଲଗା ହୋଇଯିବା ପରେ ତିସ୍‌ତାର୍ଜ ହେବା ସମୟରେ ତାହା ରାଗ(ରାଗିବା) ହୋଇଗଲା । ସେହିଭଳି, ଆମ୍ଭ ଅଲଗା ହୋଇଯାଏ ତେବେ ସବୁ ଅଲଗା ହିଁ ଅଟେ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ଏ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପଶ୍ଚାତ୍ ଚିନ୍ତା ହୁଏ ହିଁ ନାହିଁ, ତାହା କେବଳ ସଫୋକେଶନ୍ ! ଚିନ୍ତାବାଲା ତେହେରା ଜଣାପଡ଼ିଯାଏ । ଏ ଯାହା ହୁଏ, ତାହା ତ’ ସଫୋକେଶନ୍, ଘୂଟନ୍ ହୁଏ ।

ଆପଣଙ୍କୁ ରାସ୍ତାର ମାନଚିତ୍ର କରି ଦିଆଯାଇଥିବ, ଆଉ ତାହାକୁ ବୁଝିବାରେ

ଆପଣଙ୍କର ଭୁଲ୍ ହୋଇଗଲା, ତେବେ ପୁଣି ଆପଣ ବିଚଳିତ ହେବେ, ତାହାକୁ ଚିନ୍ତା କୁହନ୍ତି ନାହିଁ, ତାହା ଯୁଟନ୍ କୁହାଯାଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ । ଚିନ୍ତାରେ ତ' ହୁ ହୁ ହୋଇ ରକ୍ତ ଜଳି ଚାଲେ !

‘ବ୍ୟବସ୍ଥିତ’ର ଜ୍ଞାନ, ସେଠାରେ ଚିନ୍ତା ଗାଏବ

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଯଦି ଠିକ୍ରେ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଏ, ତେବେ ଚିନ୍ତା ବା ଟେନଶନ୍ କିଛି ମଧ୍ୟ ରହିବ ନାହିଁ ?

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତିଳେ ମଧ୍ୟ ରୁହେ ନାହିଁ । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅର୍ଥାତ୍ ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ସରକମ୍ପେନଶିୟଲ ଏଭିଡେନ୍ସ । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଝି ଚାଲିବାକୁ ହେବ ଯେ ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ, ‘କେବଳଜ୍ଞାନ’ ଉତ୍ପନ୍ନ କରାଏ ଆଉ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ବୁଝାପଡ଼ିଯାଏ ତେବେ କେବଳଜ୍ଞାନ ବୁଝାପଡ଼ିଯିବ । ଏ ବ୍ୟବସ୍ଥିତର ମୋ ଆବିଷ୍କାର ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଅଟେ ! ଏହା ଗଜବ ଆବିଷ୍କାର ଅଟେ !!

ଅନନ୍ତ ଜନ୍ମ ହେଲା ସଂସାର କିଏ ଛିଡ଼ା କରାଉଥିଲା ? କର୍ତ୍ତା ହୋଇ ବସିଯାଇଥିଲେ, ତାହାର ଚିନ୍ତା !

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଏହି ‘ଜ୍ଞାନ’ ଦ୍ଵାରା ଏବେମୋତେ ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତର ଚିନ୍ତା ରହୁନାହିଁ ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ତୁମେ ତ’ ‘ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଅଟେ’ ଏପରି କହି ଦେଉଛ ନା ! ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ତୁମେ ବୁଝିଗଲ ନା ! କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ନାହିଁ । ସାରାଗାତି ଚେଇଁକରି ଦୁଇବର୍ଷ ପରକଥା ଭାବିବ, ତେବେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଯୁକ୍ତଲେସ୍ (ଅର୍ଥହୀନ) ବିଚାର ଅଟେ, ଷ୍ଟେସ୍ ଅଫ୍ ଟାଇମ୍ ଏଣ୍ଡ ଏନର୍ଜି ଅଟେ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ଯେଉଁ ‘ରିୟଲ୍’ ଆଉ ‘ରିଲେଟିଭ୍’ ବୁଝାଇଲେ, ତା’ପରେ ଚିନ୍ତା ଗଲା ।

ଦାଦାଶ୍ରୀ : ପରେ ତ’ ଚିନ୍ତା ହିଁ ହୁଏ ନାହିଁ ନା ! ଏହି ଜ୍ଞାନ ପରେ ଚିନ୍ତା ହେବ, ଏପରି ନୁହେଁ । ଏହି ମାର୍ଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୀତରାଗ ମାର୍ଗ ଅଟେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୀତରାଗ ମାର୍ଗ ଅର୍ଥାତ୍ କ’ଣ, ଯେ ଚିନ୍ତା ହିଁ ନଥିବ । ଏହା ତମାମ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀଙ୍କର, ଚବିଶ ଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ମାର୍ଗ ଅଟେ, ଏହା ଆଉ କାହାର ମାର୍ଗ ନୁହେଁ ।

—ଜୟ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ

ଦାଦା ଭଗବାନ ଫାଉଣ୍ଡେସନ କେ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକେଁ

୧. ଜ୍ଞାନୀ ପୁରୁଷ କି ପହଚାନ ୨. ସର୍ବ ଦୁଃଖ ଓ ମୁକ୍ତି ୩. କର୍ମ କା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ୪. ଆତ୍ମବୋଧ ୫. ମੈଁ କୌନ ହୁଁ ? ୬. ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ସୀମନ୍ଧର ସ୍ଵାମୀ ୭. ଭୁଗତେ ଓସୀ କି ଭୁଲ ୮. ଏଡ଼ଜଷ୍ଟ ଏବଂ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ୯. ଡକରାବ ଡାଲିଏ ୧୦. ହୁଆ ସୋ ନ୍ୟାୟ ୧୧. ଚିନ୍ତା ୧୨. କ୍ରୋଧ ୧୩. ପ୍ରତିକ୍ରମଣ ୧୪. ଦାଦା ଭଗବାନ କୌନ ? ୧୫. ପୈସୌ କା ବ୍ୟବହାର ୧୬. ଅନ୍ତ : କରଣ କା ସ୍ଵରୂପ ୧୭. ଜଗତ କର୍ତ୍ତା ୧୮. ତ୍ରିମନ୍ତ୍ର ୧୯. ଭାବନା ସେ ସୁଧରେ ଜନ୍ମୋଜ୍ଞ ୨୦. ମାତା-ପିତା ଓ ବଚ୍ଚୌଁ କା ବ୍ୟବହାର ୨୧. ପ୍ରେମ ୨୨. ସମଜ୍ଞ ସେ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ୨୩. ଦାନ	୨୪. ମାନବ ଧର୍ମ ୨୫. ସେବା-ପରୋପକାର ୨୬. ମୃତ୍ୟୁ ସମୟ, ପହଲେ ଓ ପଶ୍ଚାତ ୨୭. ନିଜଦୋଷ ଦର୍ଶନ ସେ...ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ୨୮. ପତି-ପତ୍ନି କା ଦିବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ୨୯. କ୍ଳେଶ ରହିତ ଜୀବନ ୩୦. ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟ ୩୧. ଅହିଂସା ୩୨. ସତ୍ୟ-ଅସତ୍ୟ କେ ରହସ୍ୟ ୩୩. ଚମତ୍କାର ୩୪. ପାପ-ପୁଣ୍ୟ ୩୫. ବାଣୀ, ବ୍ୟବହାର ମେଁ... ୩୬. କର୍ମ କା ବିଜ୍ଞାନ ୩୭. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୧ ୩୮. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୨ ୩୯. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୩ ୪୦. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୪ ୪୧. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୫ ୪୨. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୬ ୪୩. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୭ ୪୪. ଆତ୍ମବାଣୀ - ୮ ୪୫. ସମଜ୍ଞ ସେ ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ (ପୂର୍ବାର୍ଥ- ଉତ୍ତରାର୍ଥ)

• ଦାଦା ଭଗବାନ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଦ୍ଵାରା ଗୁଜରାଟୀ ଭାଷାରେ ବି ୫୫ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଡୌବସାଇଟ୍ www.dadabhagwan.org ରେ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ଏ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରିବେ ।

• ଦାଦା ଭଗବାନ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ହିନ୍ଦୀ, ଗୁଜରାଟୀ ଓ ଆଂରାଜୀ ଭାଷାରେ “ଦାଦାବାଣୀ” ମାଗାଜିନ୍ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ।

ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ : ୧) ଆତ୍ମସାକ୍ଷାତ୍ତାର ୨) ଘର୍ଷଣ ଟାଳନ୍ତୁ ୩) ମୁଁ କିଏ ?

୪) ଏଡ଼ଜଷ୍ଟ ଏଡ଼ିହେୟାର ୫) ଚିତା

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ

ଦାଦା ଭଗବାନ ପରିବାର

- ଅଭାଲକ : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ସୀମନ୍ତର ସିଟୀ, ଅହମଦାବାଦ-କଲେଲ ହାଇଡେ, ପୋଷ୍ଟ-ଅଭାଲକ,
ଜିଲ୍ଲା-ଗାନ୍ଧିନଗର, ଗୁଜରାଟ-୩୮୨୪୧୧, ଫୋନ୍-(୦୭୯)୩୯୮୩୦୧୦୦
- ରାଜକୋଟ : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ଅହମଦାବାଦ-ରାଜକୋଟ ହାଇଡେ, ଚରୟତିୟା ଚୋକଡ଼ି (ସର୍କଲ),
ପୋ-ମାଲିୟାସଣ, ଜିଲ୍ଲା-ରାଜକୋଟ, ଫୋନ୍-୯୨୭୪୧୧୧୩୯୩
- ଭୁବ୍ : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ହିଲ୍ ଗାର୍ଡେନ୍‌ର ପଛ, ଏୟାରପୋର୍ଟ ରୋଡ, (୦୨୮୩୨) ୨୯୦୧୨୩
- ଗୋଧ୍ରା : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ଭାମେୟା ଗାଁ, ଏକ୍ସିଆଲ ଗୋଡାଉନ୍ ସାମନାରେ, ଗୋଧ୍ରା । (ଜି-ପିଟମହାଲ)
ଫୋନ୍-(୦୨୬୭୨) ୨୬୨୩୦୦
- ମୋରବୀ : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ମୋରବୀ-ନବଲଖି ହାଇଡେ, ପୋ : ଜୟପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ରାଜକୋଟ ,
(୦୨୮୨୨) ୨୯୭୦୯୭
- ଅମରେଲି : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ଲିଲିୟା ରୋଡ, ବାଲପାସ ଚୋକଡ଼ି, ଖାରାବାଡି, ୯୯୨୪୩୪୪୪୬୦
- ସୁରେନ୍ଦ୍ରନଗର : ତ୍ରିମନ୍ଦିର, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନଗର-ରାଜକୋଟ ହାଇଡେ, ଲୋକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଖ, ମୁଲି
ରୋଡ, ୯୮୭୯୨୩୨୮୭୭
- ଅହମଦାବାଦ : ଦାଦା ଦର୍ଶନ, ୫, ମମତାପାର୍କ ସୋସାଇଟୀ, ନବ ଗୁଜରାଟ କଲେଜ
ପଛ, ଉଷ୍ମାନପୁରା, ଅହମଦାବାଦ-୩୮୦୦୧୪, ଫୋନ୍-(୦୭୯)୨୭୫୪୦୪୦୮
- ବଡୋଦରା : ଦାଦା ମନ୍ଦିର, ୧୭, ମାମା କି ପୋଲ-ମୁହଲ୍ଲା, ରାବପୁରା ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ ପାଖ, ସଲଟ
ଡ୍ରାଡ, ବଡୋଦରା, ୯୯୨୪୩୪୩୩୩୫
- ମୁମ୍ବାଇ : ୯୩୨୩୫୨୮୯୦୧ , ବାଙ୍ଗାଲୋର : ୯୫୯୦୯୭୯୦୯୯ , କୋଲକତା : ୦୩୩-
୩୨୯୩୩୮୮୫ , ଜଳନ୍ଦର : ୯୮୧୪୦୬୩୦୪୩ , ଜୟପୁର : ୯୩୫୧୪୦୮୨୮୫ ,
ହାଇଦ୍ରାବାଦ : ୯୯୮୯୮୭୭୭୭୮୭, ଇନ୍ଦୋର : ୯୮୯୩୫୪୫୩୫୧ , ଅମରାବତୀ :
୯୪୨୨୯୧୫୦୬୪, ରାୟପୁର : ୯୩୨୯୫୨୩୭୩୭ , ଭିଲାଇ : ୯୮୨୭୪୮୧୩୩୭ ,
ଦିଲ୍ଲୀ : ୯୮୧୦୦୯୮୫୬୪, ଭୋପାଲ : ୯୪୨୫୦୨୪୪୦୫, ଚେନ୍ନାଇ : ୯୩୦୧୫୯୯୫୭
ଓଡ଼ିଶା : ୮୭୭୩୦୭୩୧୧୧

ଚିନ୍ତା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅବରୋଧକ

ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କରନାହିଁ । ପ୍ରକୃତି କ'ଣ କୁହେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉନାହିଁ ତେବେ ପ୍ରୟାସ କର, ଜବରଦସ୍ତ ପ୍ରୟାସ କର କିନ୍ତୁ ଚିନ୍ତା କର ନାହିଁ । କାହିଁକିନା ଚିନ୍ତା କରିବା ଦୂରା ସେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧକ୍କା ପହଞ୍ଚିବ । ଚିନ୍ତା କରିବା ବାଲା ନିଜେ ଲଗାମ ନିଜ ହାତକୁ ନେଇଯାଏ । 'ଯେମିତି ମୁଁ ହିଁ ଚଳାଉଛି' । ଏହାର ଦୋଷ ଲାଗୁ ହୁଏ ।

‘ଏହି ଜଗତ କିଏ ଚଳାଉଛି’ ଏହା ଜାଣିଯିବା ତେବେ ଆମକୁ ଚିନ୍ତା ହେବ ନାହିଁ ।

-ବାବାଶ୍ରୀ

dadabhagwan.org

ISBN 978-93-86321-09-1

9 789386 321091

Printed in India

Price ₹ 10